

Tribuna școlii

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățământului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățământ, Știință și Cultură

Anul V (XXVI) Nr. 160 (1246)
Simbătă 18 octombrie 1975

8 pagini — 1 leu

Un an de traducere în viață a hotărîrilor Congresului al XI-lea al P.C.R.

Apropiindu-ne de împlinirea unui an de la cel de-al XI-lea Congres al P.C.R., eveniment de importanță istorică pentru progresul în ritm susținut al României socialiste, școala românească — întregul detașament al cadrelor didactice, elevii și părinții acestora — raportează cu îndreptățită mândrie conducerii partidului, secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, că n-au precupețit nici un efort și că vor depune toate strădanile necesare pentru a asigura generațiilor viitoare ale patriei noastre, instruirea și educarea comunistă la nivelul cerințelor societății socialiste.

Călăuzite de Programul Partidului Comunist Român, expresie a marxismului creator din România, cadrele didactice stăruie cu abnegație asupra tuturor măsurilor menite să asigure dezvoltarea activității preșcolare, ca treaptă de învățămînt, să asigure lichidarea definitivă a fenomenului repetenției din ciclul primar, ridicarea nivelului calitativ al activității didactice în învățămîntul liceal obligatoriu de 10 ani, și, pe toate celelalte trepte de învățămînt, legarea strînsă a școlii de viață, de practică, de producerea bunurilor materiale și spirituale, precum și formarea profilului moral-spiritual al viitorilor absolvenți ai școlii pe temeiurile principiilor eticii și echității socialiste.

Anul acesta școlar, an prin care învățămîntul a intrat în realizarea sarcinilor ce-i revin din cincinalul revoluției tehnico-științifice, constituie un prilej de intensificare a preocupărilor tuturor educatorilor de a munci cu fiecare elev în parte, ca modalitate hotărîtoare pentru a ridica continuu gradul de pregătire a generațiilor de elevi și de absolvenți.

În fiecare școală și în fiecare clasă, pentru toți elevii și pentru toți educatorii, obținerea de rezultate școlare bune și foarte bune să constituie reperul esențial de activitate. Un îndemn însuflețitor în acest sens este cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu rostită la Craiova cu prilejul deschiderii noului an școlar din care cităm: „Doresc ca și de aici, din Craiova, să mă adresez tuturor cadrelor didactice — și, odată cu aprecierea pe care o dau marii lor majorități, cvasi-unanimității lor, pentru felul cum își îndeplinesc misiunea de onoare în formarea și educarea tinerei generații — să le adresez chemarea de a depune eforturi și mai mari pentru ca în rîndul cadrelor didactice să se simtă un spirit mai exigent, mai combativ, un spirit revoluționar împotriva a tot ceea ce este vechi, pentru a înlătura și din domeniul învățămîntului rutina, conservatorismul, pentru a promova spiritul nou. Fiecare lucrător din învățămînt să fie un propagandist al noului, un luptător pentru socialism și comunism“.

Acum, în pragul împlinirii unui an de la istoricul Congres al XI-lea al P.C.R., cadrele didactice din țara noastră, ca și întregul popor, constată cu legitimă mîndrie că hotărîrile adoptate în înaltul forum al comunistilor își arată roadele. Documentele Congresului sint pentru noi toți o călăuză în muncă, în viața de zi cu zi. Tocmai de aceea e necesar să ne aplecăm mereu asupra lor, citindu-le și recitindu-le; e necesar ca în permanență să ne adăpăm din lumina lor călăuzitoare. Cadrele didactice, în primul rînd, le revine sarcina să asocieze copilăriei, visului înaripat al adolescenței și grijii cu care este înconjurat tineretul, căldura lor sufletească, stabilind între ele și elevi relațiile de reală colaborare, cele mai potrivite pentru educație. Munca oamenilor de la catedră să se materializeze în formarea unui tineret bine pregătit din toate punctele de vedere, purtător al valorilor etice comuniste, un tineret pe umerii căruia să se sprijine cu certitudine destinele țării.

DIMITRIE RACHICI

Secretarul general al partidului, TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU, o prezență permanentă pentru fiecare educator

Acum o lună, elevi, studenți, cadre didactice au început activitatea specifică unui nou an de studiu, conștienți că acest an școlar înseamnă, de fapt, continuarea unei munci disciplinate, intensificarea eforturilor în vederea obținerii unor rezultate de calitate în toate treptele de învățămînt. Permanenta atenție de care se bucură școala românească din partea conducerii superioare de partid, indicațiile prețioase date de secretarul general al partidului, cu privire la îmbunătățirea conținutului instrucției și educației, a formelor și metodelor întrebuintate în acest domeniu, constituie un îndemn la îndeplinirea exemplară a sarcinilor trasate de către Congresul al XI-lea al partidului, ne obligă să ne încadrăm, cu toată responsabilitatea, efortului comun de construire a societății socialiste multilateral dezvoltate, de înlăturare a politicii partidului. „Învățămîntul nostru dă diplome pentru muncă, pentru creație, pentru viață! Iată în ce spirit trebuie să muncească organizațiile de partid; iată în ce spirit trebuie să lucreze organizațiile U.T.C. și de pionieri, pentru a face din fiecare tînar un luptător ferm pentru socialism și comunism, un om pentru muncă, pentru viață“ — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită cu prilejul Marii adunări populare din municipiul Craiova la 15 septembrie, ziua deschiderii cursurilor în toate școlile din țară.

Orizont pionieresc

În curînd va avea loc a III-a Conferință Națională a Organizației pionierilor, eveniment însemnat în viața școlară, a educatorilor și părinților, a întregii societăți. Conferințele Organizației pionierilor se desfășoară la aproape un an de la Congresul al XI-lea al P.C.R. și au menirea de a înlătui, cu înaltă exigență și răspundere comunistă, așezarea întregii vieți pionierești pe coordonatele stabilite de Programul partidului, de a asigura îmbunătățirea și perfecționarea pe mai departe a activității politice revoluționare a organizației, potrivit cu cerințele actuale și de perspectivă ale dezvoltării societății noastre socialiste. Trebuie puse, cu alte cuvinte, baze temeinice, în spiritul cerințelor formulate de conducerea partidului, de secretarul său general, muncii educativ-politice în mijlocul generațiilor de viitori constructori ai comunismului, pentru a le forma și pregăti astfel încît să poată prelua și duce mai departe tot ceea ce făurește partidul, poporul, generațiile care astăzi lucrează intens, cu însuflețire și

VIRGILIU RADULIAN
președintele Consiliului Național
al Organizației pionierilor,
adjunct al ministrului educației
și învățămîntului

(Continuare în pagina a 5-a)

Două evenimente în viața școlii

Tineretul patriei noastre — acest uriaș potențial de energie de forță și de capacitate creatoare — toți cei ce învață pe băncile școlii sau ale facultăților, lucrează în uzine, fabrici sau pe ogoare, vor trăi, la începutul lunii viitoare evenimente memorabile: al X-lea Congres al Uniunii Tineretului Comunist, a X-a Conferință a Uniunii Asociațiilor Studenților Comuniști din România și a III-a Conferință Națională a Organizației pionierilor.

Desfășurîndu-se la aproape un an de la Congresul al XI-lea al partidului, aceste evenimente se înscriu într-o perioadă cu bogate și profunde semnificații, cînd întregul nostru popor, fiecare cetățean tînar sau vîrstnic își mobilizează eforturile pentru înlăturarea Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

MONICA ROBEA

(Continuare în pag. a 2-a)

In atenția profesorilor de geografie și biologie

Ținând seama de exigențele mereu sporite privind pregătirea postuniversitară a profesorilor din școli, precum și de necesitatea necentenței perfecționării pedagogice și metodice a acestora, Societatea de științe geografice și Societatea de științe biologice din R.S.R. au editat câteva lucrări cu conținut și profil diferit în sprijinul profesorilor de geografie și, respectiv, de biologie.

★
In vederea actualizării și îmbogățirii cunoștințelor de geografie este util volumul al III-lea al „Buletinului” societății (1973), cuprinzând o bună parte din rezultatele recente ale cercetărilor geografice românești din ultimii ani. Volumul jubiliar „Societatea de științe geografice din R.S. România — 100 de ani de activitate” oglindește principalele aspecte ale activității acestei societăți de la înființare pînă în prezent (1875—1975), un loc însemnat fiind rezervat activității actuale a filialelor sale județene și orășenești.

„Indrumătorul pentru cercetarea economico-geografică” pe teren inițiază pe cei interesați în desfășurarea activităților de acest fel la orașe și sate.

La cererea multor profesori, a fost publicată lucrarea „In ajutorul profesorului de geografie” (vol. III), în cuprinsul căreia sînt redată preocupări și realizări metodico-didactice, în felul

acesta realizîndu-se și un larg schimb reciproc de experiență didactică la această disciplină. In vederea lărgirii orizontului de cultură generală a elevilor, precum și pentru sporirea interesului și participării lor la lecții, s-a tipărit culegerea „Lecturi geografice — Țările Asiei” (vol. IV). Pe linia aceluiași preocupări formative și instructiv-educative în cadrul activităților geografice școlare, a fost editat setul de tablouri „Geografie romani de seamă” (S. Mehedintzi, G. Valsan, C. Brătescu, M. David), care pot fi expuse în cabinetele de geografie sau în sălile de clasă.

Toate lucrările menționate mai sus pot fi procurate de la Societatea de științe geografice din R.S.R. (b-dul Schitu Măgureanu nr. 9, București).

★
Pentru cadrele didactice — biologi — Societatea de științe biologice a editat și are în depozit următoarele publicații neperiodice: „In ajutorul profesorului de biologie” volumele 3, 4, 5 (10 lei exemplarul) și volumul 6 — partea I (11 lei exemplarul); „Progrese și perspective în biologie” vol. I (15 lei exemplarul).

Lucrările pot fi procurate prin filialele Societății de științe biologice, precum și direct de la sediul societății din București, b-dul Schitu Măgureanu nr. 9, sectorul VII.

VIATA SINDICALĂ

Schimburi de experiență

Intre 22—26 septembrie 1975 s-a desfășurat în țara noastră vizita unei delegații, compusă din prof. Erhard Börner și dr. Klaus Menicke, vicepreședinte și, respectiv, secretar al Sindicatelor din învățămîntul Superior și Cercetare din Republica Democrată Germană.

Delegația a fost primită la sediul Uniunii Sindicatelor din învățămînt, Știință și Cultură de către tovarășa Maria Stănescu, președinte al Uniunii, adjunct al ministrului educației și învățămîntului. La întrevvedere au luat parte vicepreședintele Uniunii, tovarășii Constantin Stăiculescu și Victoria Știopol, precum și tovarășa Elena Cojan, secretarul U.S.I.S.C.

Oaspeții au fost primiți, de asemenea, de tovarășul Radu Bogdan, adjunct al ministrului educației și învățămîntului, și au avut întilniri de lucru la Centrul universitar și Institutul politehnic din București, la Universitatea din Brașov, precum și la Institutul de cercetări pedagogice și psihologice.

★
Răspunzînd invitației Uniunii Sindicatelor din învățămînt, Știință și Cultură, în perioada 2—9 octombrie a.c. ne-a vizitat țara, în cadrul unui schimb de experiență, o delegație a Comitetului Central al Sindicatelor din învățămînt din U.R.S.S.

Din delegație au făcut parte: Evghenie Smirnova, membră a Prezidiului C.C. al Sindicatelor din învățămînt din U.R.S.S., președinta C.C.

al Sindicatelor din învățămînt din Bielorussia; Izrail Adaskin, membru al Prezidiului C.C. al Sindicatelor din învățămînt din U.R.S.S., șeful Departamentului muncă și salarii; Alexandre Kataev, președintele Sindicatului Institutului de petrol din Ufa.

Oaspeții au vizitat școli și grădinițe de copii, instituții de învățămînt superior, din Capitală și din alte localități, noi cartiere de locuințe, obiective turistice și complexe balneare etc.

Delegația a fost primită de tovarășa Maria Stănescu, adjunct al ministrului educației și învățămîntului, și a avut o întilnire cu membri ai Biroului Executiv al Comitetului U.S.I.S.C.

★
In ziua de 14 octombrie a.c. și-a început vizita de lucru în țara noastră delegația Comitetului Central al Uniunii Sindicatelor din învățămînt din R.P. Bulgaria, alcătuită din: Paraschiva Simova, membră a Prezidiului C.C. al Uniunii Sindicatelor din învățămînt și Kaleia Simonov, președinte al Comitetului județean de ramură — Loveci.

Programul de activitate al delegației cuprinde: vizite în școli generale, licee și facultăți, primiri la conducerea M.E.I., întrevederi la Inspectoratul școlar județean, la Sindicatul învățămînt și Casa corpului didactic Iași etc.

„A fost odată...” și va mai fi!

Cu genericul marcat de ispititoare formulă de început a basmelor noastre „A fost odată... ca niciodată”, emisiunea inaugurală a ciclului de televiziune pentru preșcolari integrată în procesul de învățămînt, pe care am urmărit-o, miercuri, 15 octombrie, între orele 9.50 și 10.00, s-a desfășurat sub poiosul titlu „In căsuța cu pitici”. Realizat prin colaje de desen animat din filmul lui Walt Disney „Albă ca zăpada și cei șapte pitici” și aspecte filmate de la grădinița C.C.T. din București, filmul prezentat a fost, de fapt, o autentică activitate de cunoaștere a mediului inconjurător.

Acest excepțional debut — experimental — al anului școlar 1974/1975, se datorează, în cea mai mare măsură, concepției realizatorilor ei: a celei pedagogice, cu accent pe latura formativă, a Steliane Fumărel, cercetător științific la Institutul de cercetări pedagogice și psihologice, și a celei artistice și tehnice, a Elenei Crețu de la Televiziunea română, coautoare, de asemenea, ale programului integral al emisiunilor de T.V.S.-I pentru preșcolari pentru anul în curs. Spicum din acestor primele emisiuni, ce vor putea fi urmărite în continuare, săptămînal, în fiecare miercuri, la aceeași oră: Poveste (despre cunoașterea și respectarea regulilor de comportare în diferite împrejurări), Anotimpurile (cu prezentarea analizei, lucrului, schimbărilor din natură și a activității oamenilor), Hai să numărăm! (operații cu grupuri de obiecte, formarea numărului, probleme simple de adunare și scădere), Joc cu imagini (recunoașterea unor imagini de obiecte, alcătuirea unei povestiri după imagini), Parada cifrelor, Povestire (prezentarea unui film

pentru copii), Cu ce începe cuvîntul? (imagini de obiecte a căror denumire începe cu un anumit sunet), Cîntați cu noi! (imagini de obiecte și sunete produse de ele, sunetele muzicale, cîntece) ș.a.m.d.

Am vizionat și noi emisiunea In căsuța cu pitici, la Grădinița nr. 64 a sectorului 4 din București. Bucurîndu-se de participarea cadrelor de specialitate din Ministerul Educației și Învățămîntului, ca și de prezența noastră, Leonțina Vlad, direcțioarea grădiniței, ne-a prezentat un grup de 25 de copii din grupa mare, la care s-au alăturat alți 10 pitici din grupa mică. Tovarășa educatoare Maria Constantinescu a desfășurat cu copiii o activitate de convorbire, care a precedat emisiunea. Convorbirea a continuat după emisiune, cu nelipsita întrebare: „Ce v-a plăcut mai mult?”

Specificul activității din grădinița de copii oferă educatoarei posibilitatea de a pregăti cu copiii vizionarea emisiunilor, fie prin legarea activităților anterioare de conținutul emisiunii, fie prin trasarea unei sarcini pentru a cărei rezolvare copiii să apeleze la elemente cuprinse în emisiune.

Consemnînd evenimentul ca pe un cert succes al amplei acțiuni de perfecționare a învățămîntului preșcolar, intrîmăm pe această cale colegele educatoare din țară, specialiștii în domeniu, să ne scrie părerea lor despre emisiunile ce vor urma și eventual, să propună povești, povestiri originale sau prelucrate, diferite tipuri de activități, scenarii pentru cite o emisiune ș.a.

DOINA STERESCU

SĂPTĂMÎNA ECONOMIEI

A intrat de mai mulți ani în tradiția țării noastre ca perioada cuprinsă între 25—31 octombrie să poarte numele de Săptămîna economiei, iar la 31 octombrie să se sărbătorească Ziua mondială a economiei.

Aceste două evenimente nu trebuie să fie trecute cu vederea de nici un pedagog și de nici un părinte. A-i insufla copilului din cea mai fragedă vîrstă spiritul de economie, a-l învăța să se gospodărească judicios, să adune bunăoară pe un libret C.E.C. fiecare bănuț care pentru moment i-ar prisosi este la fel de important, credem, ca a-l deprinde cu munca, cu ordinea și cu respectul față de cei ce produc bunurile materiale.

Risipa n-a adus niciodată ceva bun în viața vreunui om; ea este străină caracterului și esenței acestui popor. In schimb economia și chibzuința — care, evident, nu pot fi sinonime cu zgîrcenia — îl ajută pe om să trăiască cumpătat și în bunăstare, din munca brațelor și minții sale.

Tocmai de aceea credem că, mai ales

cînd e vorba de elevi și de educatori, Săptămîna economiei e necesar să dureze tot anul.

R. DIMITRIE

Două evenimente în viața școlii

(Urmare din pagina 1)

Tînăra generație, definită în programul partidului ca o puternică forță socială, viitorul națiunii noastre socialiste, își dăruiește toate forțele pentru realizarea înainte de termen a actualului cincinal, și crearea condițiilor optime trecerii la îndeplinirea noului cincinal.

Pornind de la exigențele Programului partidului privind dezvoltarea școlii românești, de la indicațiile prețioase pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu le-a dat cu numeroase prilejuri școlii, cadrelor didactice, elevilor și studenților privind legarea tot mai strînsă a învățămîntului de muncă, de activitatea

productivă și cercetarea științifică, participarea efectivă la practica desfășurată în unitățile economice, în ateliere, laboratoare, și fermele școlare, obiectivul fundamental al activității instructive și educative este creșterea nivelului învățămîntului.

Congresul al X-lea al U.T.C., precum și a III-a Conferință Națională a Organizației pionierilor, înalte evenimente majore în viața școlii, tribune de dezbateri și analize comuniste, vor marca o cotitură importantă spre formarea tinerilor pe măsura exigențelor principiilor de muncă și viață ale comunistilor, ale eticii și echității socialiste.

Liceul pedagogic din Iași:

„Tradiție și continuitate”

Colectivul de conducere al Liceului pedagogic „Vasile Lupu” din Iași a elaborat în întîmpinarea aniversării a 120 de ani de la întemeierea școlii sale — la 15 decembrie a.c. — un volum de aproximativ 200 de pagini, care trece în revistă principalele etape de dezvoltare a acestei instituții, de la întemeierea ei pînă în prezent.

Inființată la 15 decembrie 1855, sub numele de școală preparandală, această instituție de învățămînt și-a deschis cursurile în cîteva modeste încăperi de la „Trei Ierarhi”, alături de școala primară adăpostită tot aici. Incepînd cu 1863 Titu Maiorescu reușește să ridice durata studiilor de la un an la doi ani. Tot el îmbogățește planul de învățămînt al școlii, iar în cadrul cursului său de pedagogie cere elevilor să țină lecții practice în școala primară. După trei sferturi de veac — timp în care școala se mută în local propriu, la Breazu, iar viitorul învățător este pregătit atît în vederea muncii sale didactice (teoria lecției se simplifică în folosul activității instructiv-educative la clasă), cit și pentru atribuțiile sale de îndrumător al satului — Vasile Petrovanu, eminent profesor și director, înființează secții practice, deprinzîndu-i pe elevi să pună în aplicare cunoștințele teoretice predate.

Cartea de vizită cu care se prezintă Liceul pedagogic la aniversarea a 120 de ani de existență se completează cu un amănunțit tur de orizont asupra perioadei de după 23 August 1944, pînă în prezent. Angajată în mersul ascendent al societății noastre, școala beneficiază de întreg progresul tehnic și cultural al acestui timp. Laboratoarele, cabinetele, atelierele, baza sportivă, parcul asigură condiții de pregătire și de viață la nivelul noilor ce-

rințe ale societății noastre. Medalionul de profesori și elevi de prestigiu din trecut, asupra cărora se oprește acest volum bine întocmit, precum și materialele despre viața nouă a școlii, care încheie lucrarea, îi justifică titlul: TRADIȚIE ȘI CONTINUITATE.

I.D. LAUDAT

Inscrierea pentru examenele de definitivare și grade didactice

Institutul central pentru perfecționarea personalului didactic anunță că înscrierile la inspectoratele școlare pentru examenele de definitivare în învățămînt (sesiunea august, 1976), acordarea gradelor didactice II (sesiunea iulie, 1976) și I (sesiunea 1977) se fac în acest an, pînă la data de 1 noiembrie 1975.

„Almanahul satelor”, o lectură necesară pentru cei de la sate, dar și pentru cei de la oraș.

„Avem baza materială necesară, avem cadre bune, avem un tineret minunat. Avem toate condițiile pentru a putea spune că sarcinile Congresului al XI-lea al partidului vor fi realizate în bune condițiuni și în învățămînt“.

NICOLAE CEAUȘESCU

(Din Cuvîntarea la marea adunare populară din municipiul Craiova — 15 septembrie 1975)

ELEVUL ÎN ATELIER

„Elevul în atelier“ a devenit o realitate a învățămîntului românesc. Activitatea tehnico-productivă — disciplină de învățămînt cu tot mai bogate resurse formative — se desfășoară într-un cadru cu dublă funcționalitate (atelierul școlar): metodico-didactică și productivă. În atelierul școlar, elevii deprind taine ale meseriilor prin muncă efectivă, rezultatele muncii lor fiind „produse“ utile (repere, subansamble sau produse finite, integrate în procesul de fabricație sau destinate autoutilării) întocmai ca în întreprindere!

După modelul și structura întreprinderii

În legătură cu organizarea activității tehnico-productive, profesorii fac, deseori, referiri la forma numită „micro-întreprindere școlară“. La Liceul real-uman din Făurei (județul Brăila) activitatea tehnico-productivă este organizată — după cum aflăm de la prof. Ilie Caraman, directorul liceului — de trei ani, sub forma microîntreprinderii școlare, cu conducere unică, șefi de secție și echipe de elevi. Microîntreprinderea își desfășoară activitatea pe baza unui regulament care cuprinde principalele probleme organizatorice, de educație și, evident, de producție.

Microîntreprinderile școlare nu sînt numai „organizate“ după modelul și structura întreprinderilor, ci — și acest lucru este de dorit pretutindeni unde ele există — aprovizionate cu materiale, stimulate și atrase în procesul de producție prin mijlocirea contractelor, a comenzilor din partea acestora. Acolo unde conducerea școlii manifestă inițiativă, nemulțumindu-se cu o patronare formală de către întreprindere, realizările nu întîrzie să se arate: am căutat, ne arată profesorul Mihai Aurică, directorul Liceului industrial de construcții din Tulcea, acele forme de organizare a practicii productive, prin care elevii să participe direct la procesul de producție. Ne-am adresat, cu insistență, întreprinderii patronatoare, cerindu-i să ne comunice lucrările pe care ni le pune la dispoziție, și valoarea acestora. Conducerea întreprinderii ne-a pus la dispoziție devizul pe categorii de lucrări, privind executarea rețelei de conducte îngropate, care s-a ridicat la o valoare apreciabilă. Intrați în posesia documentației tehnice, am trecut imediat la elaborarea unor măsuri menite să asigure realizarea planului, cum ar fi: organizarea șantierului elevilor constructori, după o schemă împrumutată de la întreprindere (director, șef șantier, șef lot — dintre cadrele didactice, iar șefi de echipă — dintre elevi); eșalonarea claselor pe tot parcursul săptămîinii; stabilirea grupelor care să asigure participarea la procesul de producție efectiv 12 ore pe zi; distribuirea sarcinilor la nivel de șef de echipă; asigurarea cadrului didactico-metodic al zilei de muncă, în-cît aceasta să constituie o lecție continuă, prin îmbinarea explicațiilor, a noțiunilor teoretice cu experiența practică; defalcarea planului de producție pe clase, grupe și elevi. În consecință, planul a fost realizat, beneficiarul ne-a virat prin dispoziție de plată valoarea muncii prestate de elevi în contul școlii. Datorită entuziasmului și corectitudinii cu care elevii, astfel organizați, au lucrat, termenul de predare a obiectivului a fost devansat cu 15 zile.

Normarea muncii

Cadrul în care elevii își formează deprinderile, își însușesc tainele meseriilor, în care produc, efectiv — atelierul școlar — este, în multe școli, asemănător ambianței din unitățile economice. Lucrările efectuate de elevi constituie repere, subansamble care se integrează în procesul de fabricație. Atelierul școlar lucrează conform planului de producție, propriu sau core-

lat cu planul întreprinderii. În legătură cu elaborarea planului de producție al școlii am primit, din partea cititorilor, numeroase considerații și relatări.

Planul de producție al Liceului de mecanică nr. 1 „23 August“ din București — ne declara ing. Ilie Dabu, directorul liceului — a fost întocmit de la început pornind de la principiul că instruirea practică urmărește să trezească interesul elevilor pentru munca utilă, pentru produse utile. Între altele am optat pentru repere și subansamble, componente ale unor locomotive Diesel hidraulice. O problemă încă deschisă este însă aceea a stabilirii capacității de producție a elevilor. Este necesară, în acest sens, elaborarea unor norme unice care să se aplice în tot învățămîntul, norme care să permită calcularea planului de producție ce-l poate realiza un elev în timpul anului școlar.

Pe baza analizelor făcute, noi am elaborat norme care exprimă producția în indici valorici (lei/elev) pe care o poate realiza un elev în fiecare trimestru și în fiecare an de studiu și le vom aplica începînd cu acest an școlar.

Plan de producție valoric și nominalizat

Referindu-se la planul de producție valoric, maestrul-instructor Lică Butnaru, de la Liceul industrial de construcții din Botoșani, arată că acesta stabilește valoarea lucrărilor și a obiectelor ce urmează să fie executate de elevi în timpul instruirii lor practice și că el se cere defalcat pe trimestre, pe grupe de elevi și chiar pe fiecare elev în parte. Cunoșcînd valoarea planului de producție, se poate trece la nominalizarea acestui plan. În planul de producție nominalizat sînt trecute toate produsele sau lucrările ce le vor executa elevii, cantitatea, prețul unitar și valoarea globală a fiecărei lucrări sau produs. Totalul valoric din acest plan corespunde cu totalul din planul de producție valoric.

Pentru realizarea integrală a conți-

nutului programei școlare privind pregătirea teoretică și practică de specialitate, avem în vedere ca lucrările propuse spre a fi executate de elevi să respecte anumite cerințe metodico-didactice, ca de exemplu: să cuprindă operațiile și numărul de ore prevăzute în programa școlară pentru trimestrul respectiv, iar cea mai mare parte a numărului de ore să se afecteze activității independente a elevilor (lucru efectiv la locul de muncă); să fie de o complexitate corespunzătoare gradului de pregătire teoretică și practică a elevilor în perioada cînd el se execută; să fie cît mai variate, fiecare elev urmînd a executa un număr cît mai mic de același fel de lucrări sau obiecte; să fie asigurate dotarea și materialul necesar executării simultane de către cîți mai mulți elevi a fiecărei lucrări. Pe baza planului de producție nominalizat, am putut întocmi documentația tehnică formată din: schițe, desene, planuri de operații, liste de S.D.V.-uri, fișe tehnologice, liste de materiale, devize etc.

Documentație tehnică

Desenele pentru lucrările în colaborare — ne scrie în continuare același maestru-instructor — le procurăm de la beneficiari. Pentru lucrările de autodotare, executăm întîi schițe, apoi desenele de execuție. Pe baza desenelor (și eventual a prototipurilor, modelelor etc.) întocmim și restul documentației tehnice a produselor.

În colaborare cu profesorii de specialitate, întocmim listele de consumuri specifice de materiale care conțin: denumirea exactă a produselor, calitatea materialelor, forma de livrare și cantitatea necesară pentru un produs. Listele de consumuri specifice pentru lucrările în colaborare le procurăm de la unitatea economică cu care

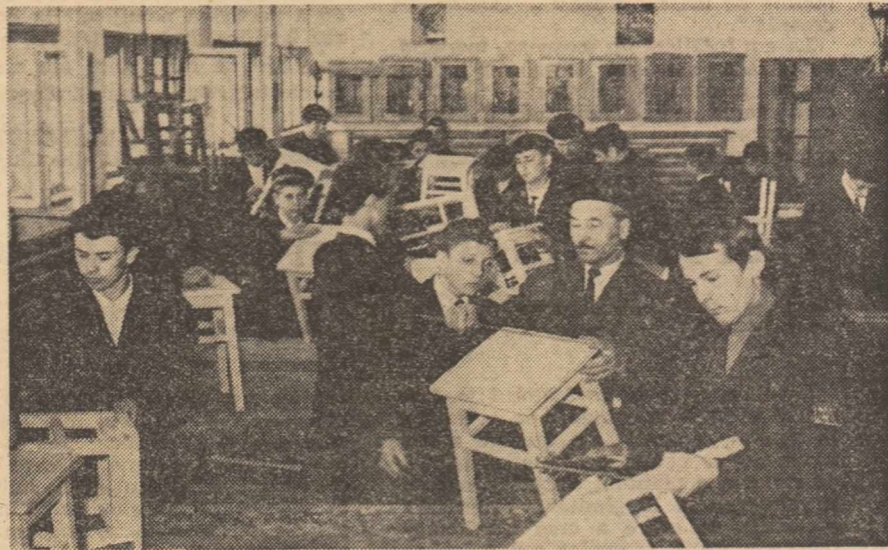
lucrăm. Pe baza listelor de consumuri specifice se poate face din timp aprovizionarea cu materialele necesare și aflăm căror capitol din obiectul „Studiul materialelor“ trebuie să li se acorde o mai mare atenție.

La elaborarea planului de operații ținem seama de posibilitățile și condițiile existente acolo unde elevii își desfășoară activitatea practică (atelier-școlară, șantier, fabrică, fermă). Planul de operații ne străduim să-l concepem rațional, astfel ca operațiile să aibă o succesiune logică. Acest document îl păstrăm atît noi, maștrii-instructori, cît și profesorii de specialitate. Îi îndrumăm și pe elevi să întocmească planurile de operații pentru lucrările ce le au de executat în cadrul instruirii practice. Pe baza planurilor de operații putem întocmi lista de S.D.V.-uri necesare pentru fiecare operație cu precizarea că unele S.D.V.-uri se folosesc la mai multe operații.

Odată elaborate desenele, listele de consumuri specifice, de materiale, planurile de operații și listele de S.D.V.-uri, putem trece la completarea fișelor tehnologice, care ordonează și sistematizează toate datele existente și la care se mai adaugă unele date tehnologice și timpul de execuție pentru fiecare operație.

Documentația tehnică dă posibilitatea maestrului-instructor de a întocmi planul calendaristic (tematic) și de producție, face o legătură între două mari obiective urmărite de școală și anume: formarea de priceperi și deprinderi la elevi și acumularea de cunoștințe tehnice; valorificarea muncii prestate de elevi la instruirea practică. Se face deci o corelare între ceea ce se cere prin programa școlară și ceea ce impune producția.

Consemnare de DRAGOMIR MAGDIN

În atelierul de tâmplărie

Învățămînt — cercetare — producție

Între 10—12 octombrie a.c., municipiul Tg. Jiu, reședința județului Gorj, a găzduit Consfătuirea cu tema „Modelarea matematică și informatică, factori ai procesului de integrare învățămînt-cercetare-producție în lumina Programului partidului“. Acțiune în cadrul planului de activitate al Societății de științe matematice din R. S. România, consfătuirea a fost organizată — sub îndrumarea Comitetului județean de partid — în colaborare cu Filiala județeană Gorj a Societății, cu Asociația oamenilor de știință din R. S. România, Institutul central pentru perfecționarea personalului didactic, Inspectoratul școlar județean. Sînt de subliniat, de asemenea, caldă ospitalitate și intervențiile la lucrări ale profesorilor, inginerilor și altor specialiști în domeniul respectiv, consfătuirea reunind peste 200 de participanți.

Tematica aleasă și-a găsit exemplificări concrete în viața social-economică a județului Gorj, prin formele de

manifestare — ședințe plene și de comunicări, mese rotunde, vizite tehnice, întîlniri cu reprezentanți ai industriei — reușindu-se să se trateze analitic variatele aspecte privind locul și rolul ce revin matematicii și informaticii în etapa actuală a construcției socialiste multilaterale dezvoltate, în activitatea socio-economică, în cercetarea și învățămîntul din țara noastră.

Din aria largă a problemelor abordate, reținem: necesitatea folosirii modelării matematice și informatică în procesele productive și în organizarea și conducerea întreprinderilor și instituțiilor; metodologia modelării matematice și informatică și în modelarea matematică; necesitatea, locul și rolul modelării matematice și informatică în învățămîntul de toate gradele; metode și acțiuni sistematice pentru promovarea procesului de integrare învățămînt-cercetare-producție; cerințe și condiții

de realizare ale colaborării între specialiștii din practică și cei din învățămînt și cercetare în modelarea matematică-informatică a proceselor productive; propuneri și solicitări în vederea realizării și promovării la nivel național a procesului de integrare învățămînt-cercetare-producție.

În urma prezentării comunicărilor și a discuțiilor, Consfătuirea a ajuns la importante concluzii în domeniul utilizării modelării matematice și informatică, al proiectării și implementării sistemelor informaționale și în privința integrării învățămîntului cu cercetarea și producția în sectorul modelării matematice și informatică. De asemenea, fiecare dintre instituțiile care au participat la organizarea Consfătuirii au reținut propunerile și recomandările referitoare la folosirea în procesul instructiv-educativ, în cercetare și în practică a modelării matematice-informatică.

CLASELE I-IV

LICHIDAREA REPETENȚIEI

În ansamblul măsurilor stabilite de Congresul al XI-lea al partidului, de Plenara C.C. al P.C.R. din 18—19 ianuarie 1973 privind dezvoltarea și perfecționarea învățământului și al indicațiilor permanente primite din partea secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, asigurarea unei promovări integrale prin muncă individuală cu elevii, lichidarea repetenției, constituie un obiectiv esențial și prioritar al școlii primare.

Este un fapt cunoscut că munca desfășurată de învățători așază temeliile educației școlare, ale educației pentru întreaga viață. Aceasta corespunde modului în care învățătorul știe să dezvolte gândirea elevului, să-i formeze priceperile și deprinderile de învățare, dragostea față de muncă și dorința de a fi folositor societății noastre.

Munca pentru promovare integrală presupune o individualizare riguroasă a activității instructiv-educative, o cooperare strânsă cu familia copilului pentru întărirea unității de acțiune a factorilor educativi. Este foarte important ca, alături de munca propriu-zisă de învățare, să se asigure o educație moral-patriotică, ca bază a profilului moral-spiritual comunist al viitorului absolvent.

Publicăm, în continuare, câteva aspecte ale activității menite să ridice nivelul calitativ al muncii cadrelor didactice care predau la clasele I—IV.

Dezvoltarea vorbirii la clasa I

În clasa întâi, copiii vin cu anumite cunoștințe acumulate acasă și la grădiniță, posibilitățile lor de exprimare fiind diferite. Prima și principala noastră sarcină este de a aprecia nivelul de dezvoltare a vorbirii copiilor și, în funcție de aceasta, să elaborăm un plan concret de activitate didactică. Dezvoltarea vorbirii are loc, în primul rând, în cadrul orelor de citire. În acest scop, în perioada de pregătire, sunt destinate ore speciale. Ar fi însă o mare greșală ca această activitate să fie restrânsă în cadrul unui singur obiect, pe un timp limitat. Apreciez că orice obiect poate fi folosit pentru perfecționarea vorbirii copiilor. În cele ce urmează, doresc să prezint câteva din procedeele aplicate de mine, cu ajutorul căroră, de fiecare dată, am reușit să îmbogățesc vocabularul elevilor și să le dezvolt capacitatea de a conversa. Le-am prezentat o jucărie (mașină, avion, păpușă) și i-am întrebat ce se poate face cu ea. Elevii au dat răspunsuri diferite. De exemplu: mașina se poate porni, se poate conduce, poate fi reparată etc.

Cu ajutorul unui tablou le-am înfățișat chipul unei mame. Le-am adresat întrebările: „Ce face mama dimineața, înainte de masă, seara?”, „Cum lucrează?”.

Le-am înfățișat un moșneag, mergând pe stradă și i-am întrebat: „Cum merge moșneagul pe stradă?”. „Dar, cum merge copilul pe stradă?”. După prezentarea unui tablou în culori (peisaj, animale), elevii au fost solicitați să

descrie pădurea, câmpul, lupul, vulpea prin cuvinte care răspund la întrebarea: „cum arată?”. După vizitarea unui magazin au fost întrebați: „Ce obiecte se pot cumpăra din magazin?”. Alte întrebări s-au referit la unele cu care lucrează dulgherul, grădinarul, croitorul etc. Le-am propus elevilor să găsească cuvintele opuse pentru: larg, slab, bun etc.

Pentru exercițiile de compunere a propozițiilor am recurs la jocul: „De-a florăreasa”. Am distribuit flori diferite elevilor și i-am întrebat ce floare au. De la elevii care au răspuns incomplet, printr-un singur cuvânt: trandafir, garoafă, lelea, nu am cumpărat flori.

Alte procedee utilizate au constat în descrierea în mod simplu și concis a unui tablou, prezentat în fața clasei, în rezumarea într-o singură propoziție a unei acțiuni oarecare, în completarea unor propoziții incomplete, enunțate de mine sau de elevi, în așezarea în ordine corespunzătoare a cuvintelor în propoziții, în adăugarea adjectivelor potrivite pentru substantive, în continuarea unei povești cunoscute.

Prin astfel de exerciții se activează toată clasa, oferind elevilor satisfacția de a participa nemijlocit la desfășurarea lecțiilor. În același timp, observăm greșelile de exprimare ale elevilor și putem interveni pentru îndreptarea lor.

Inv. VIORICA ALBERT
Școala generală nr. 17 din Cluj-Napoca

Utilizarea cunoștințelor de geografie în practică

La clasa a III-a, învățătorul le formează elevilor deprinderi de orientare în spațiul geografic, de folosire a instrumentelor necesare acestei orientări, de ridicare a planului clasei (măsurare și micșorare a lungimilor, orientarea planului), de citire a unei hărți simple cu ajutorul semnelor sau colorilor convenționale etc. Aceste priceperi și deprinderi se pot forma în toate tipurile de lecții, dar, mai ales, în lecții speciale cu această temă. Programa prevede pentru primul trimestru ore de formare a priceperii de orientare în natură, de exerciții și de recapitulare.

Mi-am propus ca ora pentru formarea de priceperi de orientare în natură să o desfășor, așa cum e firesc, în mediu natural, organizând cu elevii exerciții de așezare în diferite direcții, de schimbare a poziției, de aflare a direcțiilor obiectelor față de ei și invers. Voi insista asupra legăturii dintre orientarea după părțile corpului și după punctele cardinale, stabilind că direcțiile „în față” („înainte”), „în spate” („înapoi”), „la dreapta”, „la stânga” sunt relative (se schimbă odată cu schimbarea poziției corpului), pe când punctele cardinale nu-și schimbă locul. Dacă însă ne schimbăm poziția față de un obiect, el ne pare așezat spre alt punct cardinal. Exercițiile individuale și colective de minuire și orientare cu busola — întoarceri, deplasări, jocuri care necesită cunoașterea și folosirea ei — vor încheia ora. Ora imediat următoare, prevăzută pentru „Exerciții”, o voi folosi pentru fixarea punctelor

cardinale pe tablă și pe caiet prin exerciții de: recunoaștere, indicare și trăsare a direcțiilor lor. Tot la această oră voi folosi desene, în care sunt reprezentate diferite obiecte statice sau în mișcare, cerind elevilor să indice direcțiile dintre obiecte, precum și spre ce puncte cardinale se îndreaptă obiectele în mișcare, texte cu itinerare care să fie transformate grafic.

Mi-am propus ca, ora de recapitulare, prevăzută după predarea cunoștințelor despre plan și hartă, să o desfășor sub formă de exerciții privind redarea primelor semne convenționale (grădină, clădire, râu, uliță, stradă, pom, cale ferată), având în vedere faptul că însușirea lor ajută la formarea priceperii și deprinderii elementare de citire a hărții. Exercițiile vor fi de recunoaștere, citire, desenare a acestor semne, de citire și alcătuire de texte, în care, în loc de cuvânt, obiectele sunt reprezentate prin semne convenționale, de transformare a unor desene date în scris în desene topografice, de dictare geografică. Apoi, elevii vor lucra cu harta, efectuând exerciții de indicare a punctelor cardinale, a direcțiilor între localități, a direcțiilor râurilor, șoselelor, căilor ferate etc.

După predarea formelor de relief, nu mi-am planificat ora de exerciții — așa cum prevede programa — apreciind că această oră îmi este mai utilă în trimestrul al II-lea, după învățarea semnelor convenționale legate de geografia județului. Așa că, folosind această oră plus încă o oră de la planul clasei

(considerând că planul clasei se poate preda într-o oră, folosind în prealabil o oră de îndeletniciri practice pentru confecționarea machetei clasei), voi preda în acest trimestru și apele.

În ora de recapitulare, planificată după predarea apelor, voi realiza lucrări practice la temele referitoare la relief și ape. Lucrările vor consta în indicarea și „construirea” diferitelor forme de relief, văi, cursuri de ape; în modelări ale unui relief complex; în aflarea cursului principal al afluenților, al malului stâng și drept folosind mulaje, nisipul umed, scheme pe tablă sau desene. În aceste ore am pus accent pe exerciții, pentru că ele constau în repetarea de mai multe ori a unei activități, în mod conștient, voit și sistematic, până ce elevii capătă deprinderea

executării ei. Exercițiile amintite sunt tratate pe larg în „Natura”, nr. 4—1972, nr. 4—1958, nr. 5—1959. Am folosit de asemenea: „Aplicații practice la geografie” de Vulcu Bujor și Vulcu Luga, București, EDP, 1967, și „Metodica predării geografiei în școala generală”, București, EDP, 1966, capitolul V.

Pentru înțelegerea cunoștințelor despre clima județului, am obișnuit elevii clasei a III-a ca, din primele zile de școală, să facă observații asupra temperaturii, vântului, norilor, precipitațiilor. Aceste observații sunt notate zilnic de „elevul de serviciu” în „Calendarul vremii”.

Inv. EUGENIA POP
Școala generală nr. 1 din Dej

JOCUL DIDACTIC

Urmărind ca elevii clasei I să se poată adapta rapid la activitatea de școlari, îndeosebi în perioada preabecedară, în orice lecție a abecedarului — de aritmetică, de dezvoltarea vorbirii etc. — am corelat, în mod organic, activitatea de învățare propriu-zisă cu o activitate în completare, prin jocuri didactice, creind elevilor momente de destindere, de relaxare, de odihnă.

Am utilizat astfel jocuri didactice ca: „Să ne jucăm de-a socotitul”, „Melcul” — un melc desenat pe tablă, în casa căruia se află scris exercițiul necesar a fi rezolvat cât mai corect și mai rapid pentru a-i permite să iasă din cochilie — „Cine urcă scara mai repede” — exercițiul este scris pe treptele care urmează să fie urcate pentru a obține stegulețul aflat pe ultima treaptă a scării — „Jocul literelor”, „Jocul silabelor”, „Eu zic una, tu zici mai multe” ș.a.

Consider că, mai ales, în aplicarea noilor programe școlare pentru clasele I—IV, ediția 1975, mult adaptate la particularitățile copiilor de șase ani, este

bine să folosim jocurile didactice. Utilizarea pentru aplicarea jocurilor didactice în lecții mi-au fost lucrările: „Jocuri didactice și exerciții distractive” — Culegere pentru clasa I — de Angela Frîncu și alții, „Culegere de jocuri didactice pentru clasele I—IV” de C. Popovici și alții, Planificările orientative ale Ministerului Educației și Învățământului „Abecedarul” care sugerează jocuri cu alternanțe de silabe, înlocuire ș.a., „Indrumătorul pentru folosirea abecedarului” de Maria Ioana Georgescu-Boștină, EDP, 1972, „Particularități ale activității instructiv-educative în condițiile școlarizării copiilor de 6 ani” de Corneliu Marinescu, Maria I. Georgescu-Boștină, „Organizarea și desfășurarea procesului de învățământ în ciclul primar în vederea creșterii randamentului școlar și lichidării repetenției”, ed. 1974, de I.C.P.P.D.

Inv. emerit ION GH. ONCIOIU
Școala generală din Copăceni,
jud. Dimbovița

În articolele publicate sunt prezentate doar unele din preocupările învățătorilor privind aplicarea cunoștințelor de geografie în practică, dezvoltarea vorbirii la clasa I și utilizarea jocului didactic în perioada preabecedară. Sintem convingși că în îndeplinirea sarcinii de promovare a elevilor școlii primare fiecare învățător este preocupat să aplice creator conținutul programelor școlare, să folosească o tehnologie didactică proprie fiecărei discipline școlare și particularităților de vîrstă ale elevilor și să promoveze un învățământ activ care să stimuleze participarea conștientă a elevilor la dobîndirea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor corespunzătoare nivelului programelor școlare.

PREȘCOLARI

Al VII-lea Seminar internațional de educație preșcolară

În toamna acestui an, țara noastră găzduiește o importantă manifestare științifică, cel de-al VII-lea Seminar internațional de educație preșcolară, care se va desfășura la București, în perioada 25—29 noiembrie a.c., avînd ca temă „Educația intelectuală a copiilor în grădiniță”, cu participarea unor specialiști în educația preșcolară din țările socialiste.

Continuînd o frumoasă tradiție, lucrările seminarului, care vizează realizarea unui amplu schimb de informații și de experiență pedagogică din diferite țări, va constitui o importantă contribuție la perfecționarea învățământului preșcolar. În acest sens, tematica comunicărilor care vor fi prezentate în ședințe plene se va referi la anumite aspecte, mai generale, ale educației intelectuale a copiilor preșcolari în grădinițele din diferite țări, astfel:

„Obiectivele și conținutul educației intelectuale a copiilor în grădiniță”; „Metode, mijloace și forme de realizare a educației intelectuale a copiilor în grădiniță”;

„Specificul pregătirii copiilor pentru activitatea de învățare în școala primară”;

„Cultivarea creativității la copiii preșcolari în condițiile activităților din grădiniță”.

O parte din lucrările seminarului se va desfășura în câteva secții, spre a favoriza circulația unei sfere mai largi de informație pe specialitate între participanți, prin prezentarea unui număr mai mare de comunicări și prin debateri pe marginea acestora. Lucrările pe secții sînt axate pe următoarele teme:

1. Rolul cunoașterii mediului înconjurător în dezvoltarea intelectuală a copiilor la vîrsta preșcolară;

2. Educarea vorbirii copiilor preșcolari în vederea pregătirii acestora pentru procesul de învățare în școală;

3. Sistemul activităților cu conținut matematic și rolul acestora în dezvoltarea intelectuală a copiilor preșcolari;

4. Locul și rolul jocului și al altor activități în educația intelectuală a copiilor preșcolari.

Paralel cu aceste lucrări, oaspeții de peste hotare le vom oferi prilejul să cunoască și unele aspecte ale practicii educației preșcolare, prin efectuarea unor vizite la grădinițe din București, asistențe la anumite activități instructiv-educative desfășurate cu copiii, în sfera tematicii seminarului.

Cu acest prilej, se organizează o expoziție cu lucrări realizate de copii (desen, pictură, modelaj, construcții, lucru manual etc.) și cu fotografii din activitatea copiilor în diferite grădinițe din țară, precum și cu jucării și material didactic utilizate în educația intelectuală a copiilor preșcolari din țara noastră.

În vederea pregătirii seminarului, în cursul lunilor iunie și septembrie a.c. au avut loc sesiuni interjudețene pe câteva teme mai importante din sfera educației intelectuale a copiilor preșcolari, de exemplu, la Piatra Neamă — Sistemul activităților matematice în grădiniță și rolul lor în dezvoltarea intelectuală a copiilor, la Iași — Locul și rolul jocului în educația intelectuală a copiilor preșcolari, la Cluj — Dezvoltarea vorbirii copiilor preșcolari în

ORIZONT PIONIERESC

(Urmare din pagina 1)

rodnic, pentru construirea societății socialiste multilateral dezvoltate.

Pionieria, organizație politică revoluționară a copiilor, a pus în centrul activității sale munca, a făcut din formarea copiilor în spiritul cultului muncii obiectivul hotărâtor al întregului său program educativ. În acest context, învățătura a devenit mijloc fundamental de cultivare a idealurilor comuniste, de formare în spirit patriotic revoluționar a pionierilor și școlărilor. Consiliile organizației și comandamentele pionieresti au desfășurat o susținută activitate politico-educativă în rândurile tuturor școlărilor și comandanților instructori pentru crearea și dezvoltarea unui climat de profundă și neîntreruptă preocupare și exigență, de puternică și continuă mobilizare în vederea ridicării nivelului activității școlare. Ca principal rezultat al acestei intense activități un număr de peste 7.000 unități și zeci de mii de detașamente pionieresti din întreaga țară au promovat anul școlar 1974/1975 cu toți pionierii. Important este nu numai rezultatul cantitativ obținut, ci, mai ales, intensificarea angajării colectivelor pionieresti în lupta pentru calitate cât mai înaltă a învățării și a muncii.

Acționând pe baza „Programului educației prin muncă și pentru muncă, în spiritul revoluționar a pionierilor și școlărilor” și a „Codului etic al pionierilor” adoptate de forumurile naționale, în spiritul inițiativelor și măsurilor adoptate de acestea, ca și în cadrul consfățuirii republicane a activelor pionieresti din unitățile frunțase la învățatură din primăvara acestui an, unitățile și detașamentele au dat dimensiuni noi, umane, cu profunde semnificații preocupărilor și acțiunilor lor. S-a pus în evidență prietenia și solidaritatea în muncă și învățatură și mai puternice stimulente morale, izvoare de tărie și bucurie în lupta cu greutățile, pentru neîntreruptă depășire de sine, în năzuința conștiinței și insufletită a pionierilor de a fi mereu și pretutindeni purtători și militanți ai progresului, pentru triumful a tot ceea ce este înaintat în viața și în munca proprie, a colectivului și generației din care fac parte. În rindurile copiilor s-a întărit convingerea că orice țel, oricât de greu, poate fi atins dacă muncești temeinic și perseverent, uniți și încrezători în forțele și perspectivele lor, că nu hazardul le determină situația și viitorul, ci munca, că numai în această necontenită strădanie, în această luptă dură cu sine și cu greutățile se formează cu adevărat caracterul și personalitatea pionierului revoluționar. S-a cristalizat, totodată, atitudinea potrivit căreia pionierul nu așteaptă rezultatele, ci le provoacă prin munca și inițiativele sale, le determină în mod conștient; el nu stă înocivodată în expectativă, ci acționează, se află mereu în ofensivă pentru punerea în mișcare a tuturor resurselor progresului, a tuturor posibilităților de perfecționare a fiecărui colectiv și ale fiecărui moment al activității sale. În numeroase grupe și detașamente a fost înfrânt individualismul, a trebuit depășite limitele individualismului, a triumfat principiul etic pionieresc „Toți pentru unul și unul pentru toți!”. Pionierii s-au deprins cu o atitudine militantă, mult mai hotărâtă și responsabilă față de muncă și învățatură, s-au obișnuit să imbine omenia cu exigența, încrederea și spiritul tovarășesc cu fermitatea, să devină cu adevărat un nucleu politic conștient și activ de luptă pentru educarea tuturor copiilor în spiritul unui patriotizm înflăcărat, al unui patriotizm al faptei, al muncii și dirzeniei, al împlinirilor. În acest context a

apărut în unități „Sfatul omeniei pionieresti” autentic exponent al conștiinței etice și demnității pionieresti, alcătuit din pionieri cu un dezlotaș simț al dreptății, exigenți și sensibili la tot ceea ce se întâmplă în jurul lor.

Considerind cele realizate în anul școlar 1974/1975 doar ca o repetiție generală, ca o încercare a puterilor și o verificare în practică a mijloacelor și posibilităților, organizația își propune în noul an de învățămint să acționeze și mai eficient în acest domeniu, să transforme preocupările sale pe frontul învățării într-un veritabil asalt pionieresc asupra științei, tehnicii și culturii, sub semnul calității și perfecționării neîntrerupte, al luptei pentru asigurarea unei cit mai înalte productivități a muncii în învățămint, atât în rindurile elevilor, cât și ale cadrelor didactice. În acest spirit revoluționar vor fi intensificate acțiunile educative de constientizare politică a telurilor („Sistemul generația cincinalului revoluției tehnico-științifice”, „Programul partidului — programul nostru de fapte, gânduri și năzuințe”, „Ne pregătim să devenim demni urmași ai comuniștilor”, „Crestem odată cu țara”) și de punere pe deplin în valoare a tuturor mijloacelor de care dispune organizația: grupele, comandamentele, semafoarele, brigăzile artistice de agitație, Sfatul omeniei pionieresti, „Panourile hărniciei, sirguinței și demnității pionieresti”, „Pe aceeași treaptă de hărnicie”, „Și ei în rind cu noi” ș.a.

Totodată va spori combativitatea împotriva manifestărilor de delăsare sau superficialitate în muncă, a indisciplinei sau neglijenței; pionierii vor zăgăzui ferm orice încercare de a mai pătrunde din generația lor spre viață, spre societate bulevardistă, oameni fără căpății, rătăcitori în lumea noastră de muncă, cinste și demnitate comunistă. Vom acționa cu energie și pasiune revoluționară pentru a imprima întregii vieți pionieresti spirit militant, pentru a înfăptui sarcinile incredintate tineretului de secretarul general al partidului în cuvintul adresat acestuia cu prilejul deschiderii noului an de învățămint: „...organizațiile U.T.C., organizațiile de pionieri, să-și facă un titlu de glorie, de cinste și onoare, din a asigura lichidarea cu desăvârșire a oricăror manifestări negative care se mai întâlnesc aici colo, de lipsă de exigență, atât la cadrele didactice, cât și la tineri, față de ei înșiși și față de colegii lor”... „Învățămintul trebuie să facă din fiecare cetățean al României socialiste un constructor entuziast al comunismului, un luptător ferm pentru progres, pentru egalitate între națiuni, un revoluționar în adevăratul înțeles al cuvintului!” Insufleții de acest îndemn, pionierii și comandanții instructori vor dezvolta, în continuare, munca politică de educare în spirit revoluționar a tuturor școlărilor patriei.

În acest fel va spori contribuția organizației la statornicirea unui spirit de ordine, muncă și disciplină în școală, la cultivarea responsabilității pentru îndeplinirea exemplară a îndatoririlor față de sine și față de societate în rindurile tuturor pionierilor și școlărilor. La finalizarea cit mai reușită și eficientă a acestor preocupări va contribui și pregătirea celei de a II-a Consfățuirii republicane a activelor pionieresti și a comandanților instructori din unitățile frunțase la învățatură din întreaga țară care va avea loc în ianuarie 1976.

Transpunând în mod potrivit virstei și puterii de înțelegere a copiilor cerințele societății noastre față de toți membrii săi, „Codul etic al pionierului” contribuie la formarea și educarea pionierilor și școlărilor în spirit revoluționar, la modelarea personalității lor ca viitori constructori ai comunismului. Însușindu-și aceste norme, pionierii se învață încă de pe acum să gândească, să

trăiască și să muncească în spiritul cerințelor partidului și societății noastre.

Dezbaterea și însușirea treptată, de către pionieri, pe bază de fapte concrete și experiență de viață pionierescă desfășurată în colectiv, potrivit cu astfel de norme morale, se vor înscrie într-un ciclu complex de activități sub genericul „Pionier, în fiecare clipă!”

La aceasta se adaugă dezvoltarea, pe un plan calitativ superior, a democrației în cadrul organizației, a participării tuturor copiilor la viața pionierescă, la actul conducerii unităților și detașamentelor, a comandamentelor până la nivel republican.

Înfăptuirilor importante ale organizației din ultimii ani, pe baza cadrului instituțional perfectat de cea de a doua conferință națională, cum au fost forumurile pionieresti — adevărate evenimente în viața purtătorilor cravatei roșii cu tricolor și a comandanților instructori, intensificarea rolului și sporirea atribuțiilor comandamentelor ș.a. — li se vor adăuga noi măsuri pe linia diferențierii pe trepte, a îmbogățirii și aprofundării conținutului politic ideologic al întregii activități.

Pentru aceasta este important ca fiecare pionier să cunoască spiritul în care a acționat Forumul Național al pionierilor, să se întrezire, conștient și cu însufletire, în intensa activitate desfășurată pretutindeni în unități și detașamente pentru transpunerea în practică a hotărârilor luate, pentru întâmpinarea celei de a III-a Conferințe Naționale a Organizației, cu izbînzi în muncă și învățatură, în educația politică revoluționară, mai mari ca oricând. Manifestări cum sint ștafaeta republicană „Tot înainte!”, expozițiile retrospective și întilnicile cu uteciștii, pionieri ai anilor 1971—75, intitulată: „Generațiile își dau mina”, inițiativa „2.000.000 fapte pionieresti deosebite datorite partidului și țării”, ca și pregătirea acțiunii republicane „Răsună goarnea pionieresti ale țării!” la care vor participa toți pionierii în duminica premergătoare Conferinței Naționale, sint prilejuri de puternică mobilizare a tuturor cadrelor didactice, a tuturor celor care muncesc cu pionierii alături și împreună cu aceștia și cu părinții lor pentru a împărtăși bucuriile unui nou și susținut avânt al mișcării pionieresti. Acest avânt va fi în pas cu cel al învățămintului, al patriei, al întregii noastre societăți, deoarece pionierii, tinăra generație cresc odată cu țara. În acest sens, reflectăm la răspunderile noastre, ale educatorilor, cărora partidul le-a incredintat nobila misiune de a lucra cu pionierii și printre pionieri, la cele ale școlii, — care pregătește cadrele de mine ale societății noastre socialiste și comuniste, ale organizației revoluționare a purtătorilor cravatei roșii cu tricolor.

Sistemul îndrumători și mentori ai unui tineret mai cult și mai inteligent ca oricând, ai unui tineret mai exigent și mai receptiv la nou ca oricând, ai unui tineret ce se afirmă creator și plener, tot mai viguros și cutezător ca luptător înflăcărat pentru progres. Să fim acei educatori pe care tineretul nostru îi merită, să fim în pas cu viitorul!

Sistemul siguri că în acest mers cutezător și ferm „Tot înainte!” al Organizației pionieresti, al întregului tineret, pe drumul înfăptuirii marilor răspunderi ce i-au fost incredintate de partid, în strînsă, organică concurență cu școala, cu familia și U.T.C., cu ceilalți factori educativi, mișcarea pionierescă din țara noastră are încă multe izbînzi și culmi de cucerit, în avîntat marș, către minunate zări de lumină și primăveri.

Condușă cu dragoste părintească și înaltă răspundere patriotică de către Partidul Comunist Român, Organizația pionierilor crește și se dezvoltă ca vrednic și devotat vârstă al partidului și poporului, se desăvârșeste neîntrerupt ca școală de plămădire a celor mai înalte trăsături ale personalității, de făurire a conștiinței patriotice, de cultivare a spiritului revoluționar în rindurile pionierilor și școlărilor, ale tuturor copiilor țării.

Aplicarea în spirit creator a noii programe

area pregătirii pentru activitatea de învățare în școală, la Sibiu — Modalități de cultivare a creativității la copiii preșcolari prin activitățile din grădiniță.

De asemenea, în zilele de 17—18 octombrie, la București a avut loc o masă rotundă care a reunit un însemnat număr de educatoare, inspectoare din toate județele țării, unii profesori de la liceele pedagogice, unele cadre de specialitate din Institutul de științe pedagogice, din învățămintul superior și de la institutele de perfecționare a cadrelor didactice.

ELEONORA POP
inspector principal în
Ministerul Educației și Învățămintului

„CUTEZĂTORII”

In fiecare școală: „Cutezătorii”!
In fiecare clasă: „Cutezătorii”!
In fiecare bancă: „Cutezătorii”!

„Cutezătorii”, o lectură educativă, instructivă și agreabilă; actualitatea politică, științifică, literară, culturală, portivă într-o revistă pe gustul tuturor copiilor.

Recomandați elevilor, revista pionierilor și școlărilor.
In mod excepțional, pentru cititorii care nu au reușit să se aboneze înainte de începerea anului școlar, se primesc bonamente pentru lunile noiembrie și decembrie a. c., pînă la data de 30 octombrie 1975.

Abonamentele pentru 8 numere, la preț de 8 lei, se primesc la oficiile locale la difuzorii de presă din școli.

Noua programă a învățămintului preșcolar, elaborată de Ministerul Educației și Învățămintului, constituie un pas serios înainte spre transpunerea în viață a sarcinilor stabilite de Plenara C.C. al P.C.R. din iunie 1973. Respectind particularitățile de vîrstă, ca și cerințele obiective, programa primei trepte de învățămint prevede sarcini cu caracter obligatoriu în munca instructiv-educativă. Modalitatea de realizare a acestor sarcini, sub aspectul mijloacelor, metodelor și procedeeelor necesită fără îndoială participarea creatoare a educatoarelor. Faptul că tematica activităților are un caracter orientativ dă posibilitatea educatoarei să lege munca cu copiii de evenimentele locale și naționale, de specificul geografic și de caracteristicile anotimpului în care se desfășoară activitățile instructiv-educative ale grădiniței.

Accentuarea caracterului educativ al procesului de învățămint constituie un principiu de bază în activitatea cu copiii, în prevederile actualei programe, în care scop ea recomandă o activizare maximă a copiilor prin intermediul jocului, prin stimularea intereselor, prin varietatea formelor și mijloacelor folosite.

O problemă nouă o constituie educația moral-patriotică, prevăzută pentru prima dată în programă cu recomandarea ca aceasta să se realizeze atât în cadrul activităților special organizate, cât și în conținutul și orientarea întregii activități instructiv-educative din grădiniță. Măiestria cu care educatoarea va găsi momente potrivite pentru a face sufletul copiilor să vibreze, să trăiască emoții puternice, legate de evenimentele petrecute în familie, în grădiniță, pe plan local sau național, va pune bazele formării personalității și integrării sociale a copilului. Astfel, o vizită la locul de muncă al unora din

părinții copiilor, pe lângă cunoașterea procesului muncii, contribuie la educarea dragostei față de muncă și a respectului față de părinți. Valoarea educativă a acestor activități depinde de alegerea locului de muncă vizitat și a modului cum va scoate în evidență educațioarea valoarea socială a muncii, la un nivel accesibil înțelegerii copiilor. Prin atmosfera creată, educatoarea poate asigura o gamă bogată de stări afective, care nu pot fi uitate de copii, un exemplu și un imbold în activitatea lor.

Evenimentele social-politice și activitatea conducătorilor partidului din țara noastră interesează pe copii, ei le cunosc din familie, prin vizionările de la televizor. Rolul educatoarei este de a asigura o cunoaștere sistematică a acestora, la nivelul posibilităților de înțelegere a preșcolariilor, care să pună bazele unui patriotizm activ, al viitorilor cetățeni.

Cunoașterea mediului înconjurător, dezvoltarea vorbirii, ca și celelalte capitole ale programei noi, asigură o dezvoltare multilaterală a preșcolariilor și oferă educatoarei posibilități multiple de aplicare creatoare a sarcinilor ei. Mijloacele folosite pentru largirea orizontului, pentru formarea deprinderilor, trebuie să asigure o activizare la maximum a spiritului de observație și a intereselor copilului. Aceasta presupune o bună organizare a activităților comune, ținind seama de particularitățile specifice ale grupei, ale fiecărui copil. Tactul pedagogic al educatoarei constă în imbinarea muncii colective cu cea individuală, a învățării cu elemente de joc, în folosirea spontană a unor situații favorabile procesului instructiv-educativ. Caracterul practic al învățării se realizează prin aplicații practice, de exemplu prin îngrijirea

plantelor și a animalelor, prin păstrarea ordinii și a curățeniei în sala de clasă, prin întreținerea și curățenia obiectelor uzuale.

În funcție de conținutul observărilor, al poveștilor, al poeziilor și cîntecelor, copiii pot fi antrenati (fie înainte, fie după) în diferite activități cu caracter practic. În legătură cu conținutul poeziei „Stema țării” de M. Beniuc, de exemplu, copiii pot face — ca activitate comună — libitură pe aceeași temă. La activitatea de observare a florilor de primăvară, precizarea cunoștințelor privitoare la părțile plantei, ca și a modului ei de viață, se asigură prin organizarea unor activități practice de plantare și îngrijire a florilor observate.

Un alt aspect al muncii creatoare a educatoarei se manifestă prin modul de prezentare a problemelor, de solicitare a rezolvării lor, de antrenare a gândirii și spiritului creator al copilului în toate formele de activitate și în toate etapele muncii cu copiii.

Însușirea conștiinței a numărului, înțelegerea procesului de formare a numărului, familiarizarea copilului cu cifrele pe bază intuitivă, asigură dezvoltarea operațiilor gândirii logice. Varietatea formelor de predare și consolidare, folosirea materialelor adecvate — ne cit e posibil material din natură, legat de anotimp — cit și a metodelor celor mai potrivite, oglindesc gradul de pregătire al educatoarei și experiența ei.

În vederea aplicării în mod creator a sarcinilor programei pentru învățămintul preșcolar, se impun cunoașterea temeinică a programei și discutarea problemelor în cercurile pedagogice și la cursurile de reciclare ale educatoarei. În cadrul școlii noastre, pentru pregătirea viitoarelor educatoare, am inițiat cunoașterea amănunțită a programei.

Prof. IRIMIA COLFESCU
prof. FELICIA DIMA
Liccul pedagogic de educatoare
din București

Emisiunile de radio și televiziune în anul școlar 1975/1976

Ministerul Educației și Învățămîntului, Radioteleviziunea română și Institutul de cercetări pedagogice și psihologice au editat, în colaborare, un set de **Materiale de îndrumare metodică, privitoare la EMISIUNILE DE RADIO ȘI TELEVIZIUNE ȘCOLARĂ INTEGRATE ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÎNT ÎN ANUL ȘCOLAR 1975—1976.**

Așa cum subliniază în articolul introductiv dr. Al. Gheorghiu, șeful Laboratorului mijloace de învățămînt de pe lângă Institutul de cercetări pedagogice și psihologice, experiența cîștigată în cei trei ani de cînd se folosesc emisiunile de televiziune școlară și de radio în procesul de învățămînt a permis factorilor competenți să caute și să inițieze noi și variate posibilități de sprijinire a elevilor și cadrelor didactice. Astfel, sînt propuse șase programe cu funcții didactice diferite: a) **Emisiuni de TVS integrată, pe ore și zile, reunind un total de 255 emisiuni, pentru 18 discipline școlare, pe trepte de învățămînt;** b) **Emisiuni de telefilmotecă didactică, cuprînd 78 de transmisii de filme didactice diferite realizate de Ministerul Educației și Învățămîntului, de asemenea, pentru 18 discipline școlare;** c) **Emisiuni de televiziune educativă dirijată, cu 17 transmisii, de care vor beneficia în primul rînd profesorii de literatură română și de istoria patriei;** d) **Emisiuni de informare pedagogică a cadrelor didactice, concepute ca „un manual televizat de pedagogie modernă”;** e) **Emisiuni de îndrumări metodice pentru cadrele didactice, care prezintă, sintetic, unele modalități pedagogice de desfășurare a lecțiilor la diferite discipline;** f) **Programul de radiofonotecă școlară, totalizînd un număr de 128 emisiuni de radio, pentru 9 discipline școlare, cu scopul înregistrării lor pe benzi proprii de magnetofon.**

Setul de care ne ocupăm în această prezentare este conceput într-un nu-

măr de 20 de fascicule. Prima fasciculă, cea mai mare ca număr de pagini, cuprinde material general pentru înformarea și îndrumarea conducerii instituțiilor școlare ce vor folosi în procesul de învățămînt emisiunile de radio și televiziune în actualul an școlar. În finalul fasciculei găsim o interesantă anchetă științifică, privitoare la eficiența emisiunilor de informare pedagogică, la care cadrele didactice sînt invitate să participe.

R. D.

„PEDAGOGIA GENERALĂ”

Apariția unei noi lucrări de pedagogie generală constituie, de fiecare dată, un moment care se cere consemnat, pentru viața științifică și pentru activitatea în domeniul învățămîntului din țara noastră. Noua lucrare de pedagogie generală*) aparținînd profesorului Victor Țircovnicu se înscrie printre lucrările fundamentale ale disciplinelor educației, care, integrate în direcțiile promovate de Partidul Comunist Român pentru dezvoltarea și modernizarea învățămîntului din țara noastră, înfățișează gîndirea și cercetarea pedagogică angajate în realizarea marilor sarcini ale învățămîntului în actuala etapă istorică a dezvoltării noastre. Această orientare a noului tratat de pedagogie generală se relevă atît prin ideile promovate de autor, cu privire la statutul de știință al pedagogiei, cît și prin structurarea modernă a didacticii — ea însăși asimilînd rezultatele experimentelor de modernizare a predării — precum și prin polarizarea laturilor educației în jurul acțiunii de formare a personalității comuniste.

C. ȘTEFAN

*) Victor Țircovnicu, „Pedagogia generală”, Editura Facla, Timișoara, 1975.

Precizări cu privire la folosirea manualului de limba română pentru clasa a II-a

În cadrul măsurilor luate de Ministerul Educației și Învățămîntului pentru descongestionarea programelor și manualelor școlare de la ciclul primar, studiul propriu-zis al gramaticii începe, din acest an școlar, de la clasa a III-a. Cunoștințele de limba română incluse în programa de „gramatică” a clasei a II-a nu se mai predau ca obiect de sine stătător pe baza unui manual special de gramatică. Ele au fost incluse în manualul unic de limba română al acestei clase, urmînd să se studieze în strînsă legătură cu textul lecțiilor de citire și cu exercițiile date.

Pentru a realiza o planificare eficientă a materiei ce urmează să fie parcursă, se va porni de la conținutul manualului, stabilînd, pentru fiecare săptămîină, cunoștințele ce se vor preda în cele nouă ore de limba română prevăzute în planul de învățămînt al școlii de opt ani. Planificarea se va face deci pe unități de cite nouă ore și în funcție de ordinea cunoștințelor în manual. Uneori însă lecțiile de limba română nu urmează imediat după textul de citire din care sînt luate exemplele și

exercițiile. În această situație, nu este obligatorie predarea, în succesiunea dată în manual, a textelor de citire (se poate trece la aplicațiile în domeniul cunoștințelor de limbă sau de compunere, revenînd, în orele următoare, la textul respectiv de citire care n-a fost predat).

Manualul de limbă română conține un număr de 12 lecții cu conținut științific („În excursie” partea I și a II-a, „Toamna”, „Calendarul naturii”, „Ciobanul nesocotit”, „Guiț”, „Vulpea și rața”, „Uite lupul”, „De ce s-a supărat Moș Martin”, „Noiembrie”, „Fulgii de zăpadă”, „Suspinele vîntului”). Orele necesare pentru parcurgerea acestor texte sînt incluse în totalul orelor prevăzute pentru predarea „Cunoștințelor despre natură”, în completarea activităților practice și de observare desfășurate sub îndrumarea învățătorului.

În orarul școlii va figura, pentru cele nouă ore, un singur obiect — „Limba română”, iar în condica de prezență se va trece conținutul (tema) fiecărei ore de limba română.

REVISTA DE PEDAGOGIE

nr. 10 — octombrie 1975

Consemnăm din sumarul revistei articolele: Exigențele sporite pentru promovarea spiritului revoluționar în învățămînt — de Stelian Năstăsescu-Cruceru; Unitatea dialectică dintre interesul cognitiv și procesul de învățămînt — de Ion Drăgan; Repere pentru o reevaluare a funcționalității activității metodice în școli — de Ion Dumitrescu; Conceptul de mediu educativ în perspectiva condiției umane — de Ion Străchinaru.

La rubrica Perfecționarea tehnologiei didactice sînt publicate între altele articolele: Modele ale unor strategii de demonstrație în învățămîntul matematic — de Cornelia Gheție și Tiberiu

Gheție; Relația dintre evaluare și autoevaluare în stabilirea nivelului de dezvoltare a aptitudinilor tehnice — de Dumitru Ozunu.

Rubrica Învățămîntul în clasele I—IV cuprinde articolele: Procedee și realizări în predarea istoriei la clasa a IV-a — de Paraschiva T. Marius; Televiziunea școlară integrată la clasele primare — de Valeria Drăgoiu și Teodor Drăgoiu; Utilizarea simbolurilor în predarea unor noțiuni gramaticale la clasa I — de Aurelia Ghinescu.

Revista mai cuprinde rubricile: Pregătirea tehnico-productivă a elevilor; Puncte de vedere și Istoria școlii și gîndirii pedagogice.

Aplicații practice pe teren la geografie

La inițiativa comună a Inspectoratului școlar, a Casei corpului didactic și a filialei din București a Societății de științe geografice, un grup de profesori din Capitală a efectuat, nu de mult, o excursie cu caracter de studiu și documentare pe itinerarul București — Slatina — Balș — Craiova — Tg. Jiu — Tismana — Horezu — Rm. Vilcea — Pitești — București. Unul dintre obiectivele acestei excursii, la care am participat, a fost Liceul real-uman din orașul Balș. Înființat în urmă cu cinci ani, acest liceu este înzestrat cu aparatură modernă; de notat, că toate cabinetele sale — de fizică, matematică, geografie-naturale și fonic — precum și cele șase ateliere au fost realizate cu contribuția elevilor și sprijinul Inspectoratului școlar județean, al conducerii școlii (profesorii Domnica Frățiciu și Vasile Popescu), al profesorilor și părinților, muncitorii la Uzina republicană de osii și boghiuri din Balș.

În cabinetul de geografie-biologie am asistat, împreună cu ceilalți profesori bucureșteni, la o lecție despre Carpații Orientali — grupa nordică — pe care a ținut-o, la anul IV — secția umană, profesorul Valeriu Atanasiu. Abil mînuitor al aparatului moderne de predare, acest profesor ne-a demonstrat eficiența utilizării ei într-o lecție în care s-au îmbinat armonios metodele de predare clasică cu cele moderne. Profesorul a apelat atît la schema colorată de pe tablă, judicios întocmită, cît și la utilizarea hărții murale, la posibilitățile verfixului, la ilustrarea prin diascop, aspectomat și magnetofon, urmărînd autocontrolul fiecărui elev în parte, prin metoda învățămîntului programat. Catedra, transformată în masă de comandă, zecile de butoane, catalogul luminat și fișele întocmite adecvat, lucrul individual al fiecărui elev, controlul simultan al tuturor elevilor de către profesor, precum și toate aparatele moderne de învățare a geografiei, între care și unele menite să exemplifice mișcările pămîntului și transferul alizeelor pe latitudine, hărți electrificate ale țării și ale lumii aduse la zi, toate acestea au dovedit tuturor celor prezenți că geografia poate fi predată în condițiile pe care le cere învățămîntul actual. Lecția a fost, pentru noi toți, un îndemn la aplicații concrete, un model demn de urmat.

Răspunzînd invitației colectivului de profesori bucureșteni, prof. dr. Mihai

Iancu a fost îndrumător științific de teren al acestei acțiuni, reamintindu-ne geneza și utilizarea teraselor Oltului, Jiului, piemonturilor, gruiurilor și depresiunilor

Socotesc că astfel de acțiuni, în care profesorii de geografie au prilejul să cunoască atît experiența colegilor lor din alte școli, cît și zestrea scumpă de frumuseți naturale și comori de muncă și artă ale României, sînt de o mare utilitate pentru perfecționarea activității lor didactice și pedagogice.

Prof. DANA VASILIU
Liceul nr. 21 din București

„FILOZOFIE.

Materialism-dialectic și istoric*

Lucrarea recent apărută în Editura didactică și pedagogică*) reprezintă un manual universitar care, așa cum avizează colectivul de redacție, este destinat „celor care studiază filozofia marxistă, studenților, cursanților diferitelor forme ale învățămîntului de partid, cercetătorilor, cadrelor didactice, lucrătorilor din domeniul ideologiei și culturii, precum și celor interesați de tematica și demersurile gîndirii filozofice contemporane”.

Lucrarea este elaborată de un larg colectiv de cadre universitare, personalități în domeniul studierii problematice materialismului dialectic și istoric. Prin apariția acestui volum, literatura de specialitate se îmbogățește nu numai cu o lucrare filozofică, care evidențiază contribuțiile originale ale Partidului Comunist Român la dezvoltarea creatoare a marxism-leninismului, în condițiile făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate din țara noastră, în lumina Documentelor programatice ale Congresului al XI-lea al P.C.R. de o însemnătate istorică pentru dezvoltarea societății românești, dar și cu o inedită integrare structurală și metodologică a problematicii materialismului dialectic și istoric, fapt care conferă volumului modalități neexplorate pînă în prezent, de prezentare a gîndirii filozofice.

*) „Filozofie. Materialism dialectic și istoric”, Colectivul de coordonare prof. univ. dr. Ion Tudosescu — responsabil, lect. univ. dr. Mihai Florea, conf. univ. dr. Cornel Popa, Editura didactică și pedagogică, București, 1975.

Ansamblul „Călușul” din Scornicești a primit premiul „Europa”

În seara zilei de 15 octombrie a.c., în sala „Rapsodia Română” de pe strada Lipscani, ansamblului folcloric „Călușul” din Scornicești-Olt i s-a decernat Premiul „Europa” pentru artă populară de către Fundația F.V.S. din Hamburg. Această prestigioasă distincție vine să se adauge unui număr apreciabil de premii cucerite de mesagerii artei populare din Scornicești la diverse concursuri și festivaluri internaționale, cum ar fi cele din: Turcia (trofeul „Zeita Artemis” — 1971), Limasol (Cipru — 1972), Veneția (Italia — 1973), Ganat (Franța — 1974) etc., precum și altor trofee — nenumărate — pe care ansamblul le-a cîștigat la concursuri și festivaluri organizate pe plan intern.

Așa cum sublinia în alocuțiunea rostită cu acest prilej reprezentantul Fundației care a înmînat valorosul trofeu, Premiul „Europa” conferit unui ansamblu folcloric din România este încă un omagiu adus folclorului românesc, încă o dovadă elocventă că arta populară pe aceste meleaguri și-a păstrat

nealterate de veacuri neasemuitele ei frumuseți și bogății, cărora li se alătură mereu altele și că poporul care a dat naștere uneia dintre cele mai frumoase balade din lume — „Miorița” — a mai adăugat la cununa sa de lauri încă o frunză strălucitoare.

După festivitatea de premiere, a urmat spectacolul de gală susținut de ansamblul „Călușul”. Am văzut, astfel, cum, pe scena luminată feeric, o mină de oameni cu mult har, vîrsîndu-și preaplînul sufletului în arta pe care o interpretează, scot la iveală adevărate nestemate folclorice, emoționînd pînă la lacrimi pe oricare spectator. După părerea noastră, numai dansul „Călușul” executat în finalul spectacolului — dans de la care ansamblul și-a împrumutat numele — ar fi suficient, pentru ca interpreții lui să fie distinși cu o care mare premiu! În încheierea acestor rînduri, avem convingerea că ansamblul din Scornicești va cuceri încă mulți lauri internaționali.

D. CICHIRĂ

COPILUL ȘI JOCUL

Culegerea metodică editată de Revista de pedagogie în sprijinul perfecționării activității instructiv-educative în grădinițe, cuprinde o serie de interesante articole între care amintim: Natura jocului și eficiența lui — de Paul Popescu-Neveanu și Ursula Șchiopu; Valențele formative ale jocurilor cu imagini în educația intelectuală a pre-

școlarilor — de Elena Someșanu; Forme de muncă independentă practicate în cadrul jocurilor didactice și ale jocurilor logico-matematice la grupa mare — de Maria Taiban; Stimularea gîndirii preșcolarilor din grupa mare prin jocurile didactice — de Ana Crăciun; Jocurile cu dramatizare și unele procedee de realizare a materialului

necesar dramatizării — de Cristina Coliban; Educația muzicală a preșcolarilor prin jocurile muzicale — de Gheorghe Bercea și Făniță Dumitriu; Jocul — mijloc de socializare a copiilor preșcolari — de Eleonora Pop și Rodica Sovar.

Culegerea mai cuprinde și o rubrică de Cronici și recenzii.

IDEI ȘI EXPERIMENTE

ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL CONTEMPORAN

Experiența și rezultatele școlii românești, permanent orientată și dinamizată de către partid, constituie pentru învățămîntul contemporan elemente de mare interes, studiate cu atenție de organizatorii școlii și de factorii de cercetare din alte țări.

În același timp, pe baza politicii partidului nostru, de cunoaștere reciprocă și de apropiere între popoare, cadrele didactice din școlile României urmăresc cu atenție activitatea de învățămînt de peste hotare, studiind ideile pedagogice și experiența înaintată, tot ce oferă mai valoros gîndirea și practica școlară de pretutindeni.

În ideea de a prilejui colegilor noștri din școlile de toate gradele cîteva momente de reflecție asupra preocupărilor actuale ale învățămîntului din cîteva țări socialiste, spicim mai jos din articolele și studiile trimise redacției de către redactorii șefi ai unor publicații de învățămînt de peste hotare.

Cu sprijinul ziarului

Ziarul nostru „Ucitelsko Delo“ abordează cele mai actuale probleme ale învățămîntului, furnizînd în mod regulat informații profesorilor din R.P. Bulgaria despre cele mai noi rezultate ale științei pedagogice; totodată, el împărtășește pe larg experiența pedagogică contemporană, semnalează greșelile și neajunsurile muncii din școli, criticînd conservatorismul și tradiționalismul din munca unora dintre profesori.

În anul școlar 1974/1975 pagina „Către învățămîntul mediu general“ a militat pentru crearea condițiilor necesare accelerării trecerii spre învățămîntul mediu obligatoriu. Pagina a demonstrat în mod concret și a convins pe profesori că toți copiii din R.P. Bulgaria, apți pentru școală, pot urma învățămîntul mediu. Pagina intitulată „Profesorul învață“ a făcut cunoscute noutățile din domeniul psihologiei, a prezentat materiale în sprijinul ridicării pregătirii pedagogice și calificării metodice a cadrelor didactice, pentru perfecționarea procesului instructiv-educativ. Tot astfel, discuțiile de la rubrica „Experiența celor mai buni“ sînt de vină un mod de lucru al tuturor“.

caută să generalizeze experiența înaintată dintr-o școală, dintr-un județ.

În ultimii ani, a crescut rolul organizațiilor de pionieri și de comsomol, o contribuție deosebită avînd în acest sens și ziarul „Ucitelsko Delo“, care caută să împărtășească experiența bună a profesorilor cu organizațiile de comsomol și de pionieri. În cuprinsul ziarului, cercetătorii științifici analizează și motivează teoretic experiența acestor cadre didactice.

Deoarece societatea socialistă are nevoie de muncitori cu o înaltă calificare, formați în spirit comunist, devotați cauzei partidului și poporului, în R.P. Bulgaria se acordă o atenție specială învățămîntului profesional, pe care ziarul nostru îl sprijină număr de număr prin rubrici și articole speciale.

În general căutăm să ajutăm la dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului nostru arătînd căile ce trebuie urmate în lumina directivelor partidului, popularizînd experiența pozitivă și criticînd neajunsurile și deficiențele.

MARIA SILIANOVA
redactor-șef al revistei „Ucitelsko Delo“
din R. P. Bulgaria

Perspective ale anului școlar 1975/1976

În acest an școlar, pe profesori și pe toți lucrătorii din învățămînt ai republicii noastre îi așteaptă multe sarcini importante, constituind parte integrantă a efortului întregii societăți pentru dezvoltarea conștientă, neîntreruptă a școlii socialiste, după cum a stabilit Congresul al XIV-lea al Partidului Comunist. Îndeplinirea cu consecvență a directivelor acestui Congres și a tuturor sarcinilor ce decurg în sectorul pedagogic, în special din dezbaterile plenare Comitetului Central al Partidului (iunie 1973), constituie obiectivul fundamental al acestui an, în cursul căruia va avea loc un nou eveniment foarte important — cel de al XV-lea Congres al Partidului Comunist al R.S. Cehoslovace.

Anul școlar 1974/1975 a fost anul celei de-a 30-a aniversări a eliberării Cehoslovaciei de către armata sovietică, marcînd, din punct de vedere al procesului educativ, multe rezultate bune. În noul an școlar va fi necesar ca munca depusă pînă în prezent să fie desăvîrșită. Va trebui să privim sarcinile într-o conexiune mai largă, din punct de vedere al sarcinilor generale ale planului cincinal de dezvoltare a economiei noastre naționale și al creării condițiilor de îndeplinire a sarcinilor în al șaselea plan cincinal.

Scopul deosebit de important al muncii noastre în noul an școlar va fi asigurarea realizării treptate a sistemului încheiat, unitar al educației comuniste și creșterea eficienței ei. Însă nu numai pe calea instruirii și dăscăririi, a formei monotone a ordinului verbal, în final a frazei educative. E-

ducație comunistă înseamnă îndemnuri și exemple de atitudine față de viață și muncă, mod de a concepe lumea, de a înțelege și cunoaște legile ei interne, atitudinea față de ceilalți oameni, față de societate, dorința de a pune forțele și capacitatea în interesul colectivului. Ocazii pentru aceasta avem în cadrul tuturor obiectelor de învățămînt și al activității școlii.

Vom continua în anul școlar 1975/1976 reorganizarea conștientă a conținutului studiului pe toate treptele și în toate tipurile de școli, avînd în vedere accentuarea caracterului politehnic al școlii și culturii și consecvența în legarea învățămîntului teoretic din școli cu activitățile practice ale elevilor și studenților (în ateliere, laboratoare și cabinete profesionale). În același timp va fi necesar să se acorde toată atenția modernizării în continuare a procesului de învățămînt, pentru impulsivizarea activității intelectuale a elevilor și studenților în activitatea la clasă, în pregătirea temelor pentru acasă; de asemenea, să se înlăture supraîncărcarea rezultată din concepția perimată enciclopedică asupra procesului instructiv.

Noul an școlar va constitui deci o perioadă de eforturi sporite pentru lucrătorii noștri din învățămînt, în scopul îndeplinirii tuturor sarcinilor și angajamentelor luate în cîntecul celui de al XV-lea Congres al P.C.C.

EVA HORCICKOVA
redactor-șef
al revistei „Ucitelské Noviny“
din R. S. Cehoslovacă — Praga

Creșterea eficienței

Una din sarcinile esențiale ale anului școlar 1975/1976 în învățămîntul R. S. Slovac este creșterea eficienței procesului instructiv-educativ.

A munci eficient în școală înseamnă ca elevii să-și însușească în așa fel cunoștințele încît, cu minim efort, calitatea pregătirii lor să fie din ce în ce mai înaltă. Principalele criterii ale eficienței în activitatea școlii sînt deci: timpul și energia, canalizate de către profesori și elevi pentru obținerea scopului propus.

Nu trebuie să ascundem faptul că o parte din pedagogi cred că fac „economie“ procesului instructiv-educativ, folosind metodele tradiționale: tabla și creta, recapitularea verbală, examinarea, expunerea etc., ei nu manifestă dorința de a aplica metodele și tehnicile moderne de însușire a cunoștințelor în mod organizat. Acest fapt constituie unul dintre motivele pentru care sînt relativ restrînse posibilitățile de pătrundere a progresului tehnic în sfera procesului de instruire.

Cantitatea de informații despre realitatea obiectivă crescînd în permanență, se pune problema ca, din cunoștințele existente, să se extragă numai cele necesare și să fie predate elevilor prin mijloacele și metodele cele mai adecvate. Totodată, se simte nevoia raționalizării procesului cunoașterii, astfel ca într-un interval dat de timp să fie însușită o cantitate cit mai mare de cunoștințe.

Dorim să pregătim lucrători serioși, care — posedînd un înalt nivel de cunoștințe, lucrînd în mod creator și cu

multă inițiativă, pe baza celor mai noi cunoștințe științifice imbinat cu experiența practică — pot să rezolve și să îndeplinească sarcinile actuale și de perspectivă în domeniul dezvoltării industriei, agriculturii, construcțiilor, științei, culturii, artei, pentru ca astfel să ne putem afirma atît în cadrul C.A.E.R. cit și pe scară mondială.

Fără exagerare unilaterală, se poate afirma că mijloacele moderne ale tehnicii didactice reprezintă unul dintre factorii cei mai importanți care sporesc eficiența procesului de învățămînt. Acestea ajută, de asemenea, la raționalizarea expunerii profesorului, precum și la aprecierea cunoștințelor elevilor, contribuind la optimizarea procesului de învățămînt în sens pedagogic și economic. Mijloacele moderne de învățămînt înlătură expunerea verbală excesivă și neeficientă a profesorului și duc la îmbunătățirea pregătirii elevilor. Prin descongestionarea energiei creatoare a profesorului, tehnica didactică modernă face posibilă o mai mare individualizare a procesului de învățămînt.

Eficiența procesului de învățămînt se concretizează în rezultatele reale obținute de elev. Ele nu se pot aprecia după suma de cunoștințe teoretice însușite, ci după deprinderile dobîndite, după capacitatea elevului de a gîndi corect, de a studia independent și folosii rezultatele studiului.

EMIL NÁNDORY
redactor-șef
al revistei „Ucitelské Noviny“
din R. S. Cehoslovacă — Bratislava

Etape ale perfecționării

Hotărîrea C.C. al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar din 1972 privind politica școlară stabilește trei etape de muncă, bine conturate. În prima etapă s-a acționat pentru rezolvarea unor probleme (ca evitarea supraîncărcării și dezvoltarea democratismului vieții școlare) fără însă să schimbăm sistemul școlar și programele școlare în vigoare.

În etapa a doua, sarcina cea mai importantă este de a pregăti și de a începe (în anul 1978) introducerea unei reforme în conținutul programelor școlare. În corelație cu programele noi, bineînțeles, vrem să perfecționăm sistemul de notare și de evaluare în general, să îmbunătățim întreaga activitate instructiv-educativă. Introducerea treptată a programelor noi se întinde pînă la mijlocul anilor 1980. După aceasta poate urma etapa a treia, de perfecționare mai amplă, complexă, care — dacă e nevoie — va aduce schimbări și în structura sistemului școlar, date fiind preocupările pentru

dezvoltarea în perspectivă a sistemului școlar.

Congresul al XI-lea al partidului a aprobat programul stabilit de Hotărîrea C.C. din 1972 și a subliniat sarcinile cele mai importante ce revin învățămîntului — formarea conștiinței și concepției științifice despre lume a elevilor, educarea lor în spiritul internaționalismului, adîncirea preocupărilor privind educația pentru muncă, crearea de condiții tot mai egale pentru continuarea studiilor.

Aceste sarcini stabilite de Congres, care, prin natura muncii instructiv-educative, influențează toată activitatea școlii noastre, presupun și rezolvarea altor probleme, ca de exemplu, îmbunătățirea relației dintre școală și uzină, dintre școală și internat sau eforturile pentru evitarea repetenției și în general a insuccesului școlar.

LÁSZLÓ TÓTH
redactor-șef al revistei „Köznevelés“
din R. P. Ungară

Condiția de educator

Profesorul își îndeplinește cu cînst sarcina căreia s-a dedicat, prin cunoștințele sale, prin pregătirea și capacitatea sa profesională, prin conștiința sa politică pusă în slujba construirii socialismului. Pentru a asigura, în cadrul societății, statutul pe care îl merită meseria de educator al tinerelor generații în R.P. Polonă a fost adoptată „Carta drepturilor și datorii cadrelor didactice“ (27 aprilie 1972).

Una dintre cele mai importante prevederi inserate în această Cartă este aceea că, în funcția de cadru didactic, poate fi numită numai acea persoană care are studii superioare, deziderat pentru care au luptat pedagogii noștri decenii în șir. Ca urmare, toate cadrele didactice trebuie să fie formate în institute superioare de învățămînt. Într-o perioadă de cel puțin 10—12 ani, circa 150 de mii de cadre didactice, a căror vîrstă este de sub 40 de ani, trebuie să-și completeze studiile, astfel încît să obțină titlul de „magister“.

În vasta activitate de formare și perfecționare a corpului profesional, se colaborează cu radioul și televiziunea. A fost organizată Universitatea pedagogică prin radio-televiziune (NURT). În programul NURT sînt cuprinși zeci de mii de pedagogi. În fiecare an, NURT-ul introduce noi forme de perfecționare și cuprinde noi grupe de cadre didactice.

Se poate afirma că, în nici o grupă profesională, autoinstruirea și perfecționarea nu se fac la o scară atît de largă și cu asemenea forme diferențiate ca în rîndul cadrelor didactice. Educația permanentă este aci pe deplin realizată.

O atenție deosebită a fost acordată condițiilor de viață ale cadrelor didactice. În anul 1972 s-au destinat pentru mărirea salariilor lucrătorilor școlii sume cu mult superioare întregii perioade postbelice. A fost creat un fond social pentru rezolvarea problemelor privind odihna, ocrotirea sănătății, construirea de locuințe pentru corpul didactic.

În directivele Congresului al VII-lea al P.M.U.P., la punctul 30 se spune, între altele: „Trebuie să înconjurăm cu o grijă deosebită meseria de pedagog, să îmbunătățim condițiile materiale ale acestuia, să ridicăm calificarea sa profesională și ideologică-morală, să formăm în jurul școlii și cadrelor didactice o atmosferă de încredere și ajutor din partea societății“. Este ceea ce educatorii simt tot mai mult în activitatea și viața lor.

KAZIMIERZ WOJCIECHOWSKI
redactor-șef
al revistei „Głos Nauczycielski“
din R. P. Polonă

R. P. CHINEZĂ

Porțile larg deschise ale școlii

Eforturile depuse în Republica Populară Chineză — de la a cărei proclamare (1 octombrie 1949) s-au împlinit 26 de ani — de a dezvolta învățământul, alături de toate celelalte compartimente ale vieții sociale sînt încununete etapă cu etapă de rezultate remarcabile, contribuind la ridicarea nivelului de trai al întregului popor. În baza politicii școlare a partidului și statului, porțile școlilor sînt larg deschise tuturor copiilor, tinerilor și vîrstnicilor, Republica Populară avînd nevoie — cum sublinia președintele Mao Tzedun — de „lucrători cultivați, înzestrați cu o conștiință socialistă“.

Pentru ca accesul la învățatură, pe toate treptele de vîrstă și în orice regiune a țării, să fie pe deplin asigurat, în R. P. Chineză au fost create multiple forme de învățămînt, unele dintre ele depășind cadrul strict al școlii. Astfel, pot fi întîlnite forme ca :

- **instruirea în grup restrîns**, mai ales pentru zonele muntoase, cu o populație numeric redusă. În asemenea sate se trimite cîte un învățător care se ocupă de instruirea grupului de copii ai locuitorilor ;
- **școlile așa-zise „pe spatele calului“** create în regiunile de păștori, pentru instruirea copiilor celor care peregrinează cu turmele la pășunat ;
- **jumătate studiu — jumătate muncă** (pe care „Tribuna școlii“ a prezentat-o în unul din numerele sale) ;
- **cursurile de scurtă durată și școlile politice serale** ;
- **cursurile în timpul producției** ;
- **școlile în timpul liber** ;

— **cursurile de formare accelerată**, din cadrul universităților, avînd sarcina să formeze mai rapid cadrele în specialități deficitare ;

— **învățămîntul prin corespondență**, pentru persoanele mai vîrstnice care domiciliază la distanțe mari față de instituțiile de învățămînt ;

— **universitățile serale**, conduse de către fermele de stat sau de comunele populare, în sprijinul lucrătorilor din agricultură, pentru ridicarea nivelului pregătirii lor profesionale ;

— **universitățile muncitorești**, care funcționează în cadrul uzinelor pentru pregătirea cadrelor tehnice necesare lor.

Despre efortul de a cuprinde la cursuri întreaga populație de vîrstă școlară și de a oferi condiții de studiu tuturor tinerilor și adulților doritori să-și dezvolte și perfecționeze pregătirea de cultură generală și profesională — vorbesc cu prisosință cifrele.

Aproape 200 000 000 de elevi și studenți, adică mai mult de o cincime din întreaga populație a țării, învață acum în școlile primare, secundare și în instituțiile de învățămînt superior.

Numărul elevilor din învățămîntul secundar este de 24 de ori, iar al celor din învățămîntul primar de 6 ori mai mare decît cel înregistrat înainte de Eliberare.

În 25 de ani liberi (1949—1974) numărul diplomaților cu studii superioare a fost de 12,6 ori mai mare decît al celor formați în 20 de ani anteriori Eliberării.

ION DOBRICĂ

R. D. GERMANĂ

Modernizarea învățării

La 7 octombrie a.c. s-au împlinit 26 de ani de la întemeierea Republicii Democratice Germane, sărbătoare care a prilejuit poporului german o trecere în revistă a succeselor obținute în opera de construire a socialismului. Wolfgang Kurth, redactorul șef al revistei „Deutsche Lehrerzeitung“ din R.D.G., relevă în articolul pe care l-a trimis redacției noastre, cîteva dintre preocupările manifestate în ultimii ani de către organizatorii școlii pentru dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului. Spicuum :

Între anii 1964 și 1972 au fost introduse progresiv în R. D. Germană, pentru toate disciplinele și pe toate treptele de învățămînt, planuri noi. Ele au în vedere faptul că predarea științifică, partinică, legată de viață, constituie condiția principală pentru formarea concepției marxist-leniniste despre natură și societate a elevilor, educarea lor în spiritul moralei clasei muncitoare. La aceasta, fiecare disciplină de învățămînt și fiecare cadru didactic trebuie să-și aducă contribuția.

Nu există îndoială că fiecare cadru bun este preocupat să transmită elevilor săi, conform planurilor și programelor de învățămînt, un maximum de cunoștințe. Acest lucru s-a făcut întotdeauna. Nou este accentul pe care îl punem pe cunoașterea solidă, care se evidențiază prin exactitate, sistematizare, capacitatea de aplicare a acestor cunoștințe și prin durabilitatea lor.

Învățătura trebuie să aducă și bucurii, să facă elevului plăcere, să dea satisfacții. De aceea, noi ne preocupăm ca elevul să desfășoare o activitate interesantă, bine organizată, legată de viață. Ne preocupăm să le formăm o imagine concretă despre lume, să nu abuzăm de abstracțiuni și de generalizări care îi obosesc și îi îndepărtează de însuși obiectul studiului. De asemenea, căutăm să oferim elevilor suficiente posibilități să aplice, în situații cît mai diferite, cunoștințele dobîndite. Cu alte cuvinte, elevii sînt puși să recunoască fenomene și procese ale lumii înconjurătoare, să desprindă probleme, să evidențieze contradicții în natură și societate, să le explice și, dacă e cazul, să le ofere soluții. Aceasta pune, desigur, în fața organizatorilor învățămîntului mari cerințe ; totodată constituie și o armă împotriva unei predări abstracte, rupte de viață.

Cum poate fi organizată învățătura ca activitate creatoare — este o problemă viu dezbătută de către frontul pedagogic din țara noastră. Că învățătura trebuie să fie o activitate creatoare, nu încapă îndoială, dar se poartă multe discuții asupra modului CUM se poate realiza aceasta.

Studiul la orele de curs constituie, în concepția noastră, atît un proces individual, cît și o problemă a întregului colectiv al clasei. Capacitatea și resursele intelectuale ale unui colectiv constituie un stimul important pentru activitatea fiecărui elev. Din această cauză, cadrele noastre didactice folosesc colectivul clasei ca factor important care hotărăște comportamentul elevilor și atitudinea lor față de carte, care îi activează și îi stimulează, le dezvoltă spiritul colectiv și de înțelegere, dragostea pentru ordine și disciplină în muncă.

Întreaga experiență ne învață că munca în colectiv contribuie la formarea unor calități caracteristice personalității socialiste: responsabilitatea și bucuria de a munci în și pentru colectiv, dorința de a învăța temeinic, de a discuta și argumenta, respectul pentru realizările și opiniile colegilor.

Predarea modernă nu constituie pentru noi un „lucru în sine“, nu este o problemă abstractă, ci o condiție, dintre cele mai necesare și actuale, pentru a îmbunătăți în continuare calitatea învățămîntului și pentru a forma și educa pe toți elevii în spiritul concepției și moralei clasei muncitoare.

EXPERIMENTE

Herbert Kohl: „Clasele deschise — îndrumar practic pentru un nou mod de predare“

În numeroase țări se întreprind felurite experimente în scopul găsirii de noi metode de predare și de organizare a procesului instructiv-educativ, care să ducă la sporirea randamentului școlii. Între aceste experimente metoda „open“, despre care „Tribuna școlii“ a mai scris, este printre cele mai răspândite. În Marea Britanie, de exemplu, se experimentează așa-zisele „open school“, metodă similară cu acele „open classroom“ americane. „Open classroom“ are meritul că se poate aplica, integral sau parțial, la o singură clasă, fără a afecta organizarea și funcționarea întregii școli.

Ca și mulți alți pedagogi contemporani, profesorul H. Kohl, consideră că sînt necesare revizuirea metodelor clasice de predare, înlocuirea sistemului autoritar printr-un sistem nou, deschis, menit să lichideze inhibiția elevilor, pe de o parte, și să dea mai multă libertate de acțiune profesorului, pe de altă parte. Acest deziderat — după cum demonstrează autorul cărții — poate fi realizat în cadrul sistemului „open classroom“.

Climatul necesar muncii după metoda „open“ este facilitat în primul rînd de însuși locul în care învață elevul — clasa. Autorul cărții se ocupă cu atenție de această problemă. El descrie o sală de clasă „open“, cu precizarea că nu se pot da rețete sau tipare fixe de organizare, totul depinzînd de specificul și modul în care evoluează colectivitatea de elevi.

O sală de clasă „open“ trebuie să creeze un cadru plăcut de activitate ; o primă cerință este ca spațiul să aibă un caracter neutru, să nu aibă puncte de orientare (tablă, „față“, „spate“). Băncile sau mesele sînt aranjate în grupuri mici, mobile, orientate diferit, iar centrul de autoritate (catedra) dispare sau este situată într-un loc mai puțin evident, primind în același timp și alte întrebări (depozitare de material didactic, lucrări expuse, centru de întîlnire și discuții etc.).

Clasa este împărțită în mai multe zone de activitate : un colț de studiu, unul de lectură, altul de pictură, de relaxare, joc etc. Caracteristica mobilierului este polifuncționalitatea, iar materialul didactic este variat și oricînd accesibil elevilor.

Cu privire la planificare și planurile de lecție în cadrul noului sistem, autorul pornește de la observația că, la fiecare temă, unele aspecte prezintă mai mult interes pentru elevi decît altele și că aspectele interesante variază de la grup la grup ; în consecință, clasele „open“ prezintă o mai mare elasticitate a programelor și, mai ales, a planurilor de lecție.

Prof. H. Kohl este de părere că planul de lecție trebuie să înregistreze o multitudine de direcții și de domenii în care ar fi posibil să devieze discuțiile, să se bazeze pe posibilitatea de schimbări bruște în cursul lecției ; experimentul a dovedit că nu se poate prevedea exact cum va decurge o astfel de oră, minut cu minut și că se impune o renunțare la etapele clasice ale lecției. O bună planificare, în sistemul „open“, presupune cunoașterea de către profesor a gradului de interes al fiecărui elev, a direcțiilor în care poate evolua subiectul, pentru a furniza fiecărui elev

material suplimentar de studiu în domeniul respectiv sau explicații ; aceasta presupune o pregătire temeinică, multilaterală a profesorului, precum și multă siguranță și stăpînire de sine. Desfășurarea lecției în aceste condiții se face pe bază de discuții, în care elevii trebuie să aibă permisiunea de a-și exprima liber părerea.

Totodată, autorul subliniază că în cadrul sistemului „open“, ritmul de predare trebuie adaptat nivelului clasei, în primul rînd, și nivelului fiecărui elev în parte, fără teama de a nu parcurge materia cu cei care învață în ritm mai lent sau de a depăși volumul prevăzut pentru un an cu cei care învață mai repede ; prin reglarea ritmului — ne asigură autorul — se va reuși ca toți elevii să parcurgă materia — în perioade diferite — neexistînd astfel „rebuturi“ sau elevi „slabi“.

Pe bună dreptate, prof. H. Kohl subliniază că o trecere bruscă de la metodele tradiționale la cea pe care a experimentat-o el nu este posibilă ; aceeași dată și o serie de indicații privind realizarea acestei treceri. Una dintre modalități ar putea-o constitui intensificarea activităților în afara clasei și școlii : lecții la muzeu, grădini botanice și zoologice, vizite în instituții, spectacole etc. Se consideră că, în acest fel, se înlătură mediul artificial de instruire (clasa) și se ia contact cu societatea în care tinerii vor trăi și munci în viitor ; metoda este folositoare și în problema adaptării tineretului, a integrării sale sociale.

Însăși concepția asupra disciplinei prezintă particularități interesante în cadrul sistemului „open“. Autorul subliniază, de exemplu, că noțiunile de motivație, disciplină și pedeapsă sînt specifice metodei autoritare, iar în cadrul metodei „open“, în care relația profesor-elev este total modificată, se pune doar problema discuției eventualelor contradicții ca simple incidente de viață și se caută soluționarea și lămurirea cauzelor, fără ca elevului să i se nege dreptul la cuvînt. Scopul principal al metodei „open“ în domeniul disciplinei este de a încuraja autonomia (inclusiv încrederea în propriile forțe), capacitatea de a lua decizii și de a le duce la îndeplinire.

În același timp, sînt abordate și unele aspecte care — privite din exterior — sînt legate de disciplină. Astfel, autorul atrage atenția că discuțiile și activitățile libere ale elevilor dau naștere la mai mult zgomot (pot chiar stînjele clasele vecine, dacă folosesc metode tradiționale) ; modul liber de organizare a clasei, a activității și materialului dă naștere la o dezordine, dar care este numai aparentă.

De fapt, unele aspecte întîlnite în clasele sau școlile deschise, cum este predarea prin descoperire, stimularea gîndirii creatoare, stabilirea de noi relații profesor-elev — sînt de mai mult timp în atenția cadrelor de specialitate de la noi. O serie de idei și sugestii ca acelea cuprinse în lucrarea prezentată nu va face decît să furnizeze material de gîndire, să genereze, eventual, noi idei menite să aducă un suflu nou metodelor și procedurilor folosite în învățămînt.

Prof. SIMIORINA TOMULESCU

Consfătuire internațională

Între 29 septembrie și 5 octombrie a.c. s-a desfășurat la București Consfătuirea redactorilor șefi ai gazetelor de învățămînt din Bulgaria, Cehoslovacia, R. D. Germană, Polonia, România, Ungaria și Uniunea Sovietică.

În cadrul lucrărilor s-a realizat un amplu schimb de experiență asupra modului în care publicațiile de specialitate din aceste țări contribuie la dezvoltarea învățămîntului.

În ziua de 4 octombrie a.c., redactorii șefi ai publicațiilor de învățămînt prezenți la Consfătuire au fost primiți de tovarășul Paul Niculescu, viceprim-

ministru al guvernului, ministrul educației și învățămîntului.

La Casa ziaristilor, participanții la Consfătuire au avut o întîlnire cu tovarășa prof. Maria Stănescu, adjunct al ministrului educației și învățămîntului, și cu tovarășul Constantin Stăiculescu, vicepreședinte al Uniunii Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură.

Consfătuirea a prilejuit informarea largă a participanților asupra politicii școlare a partidului nostru, cunoașterea de către oaspeții a obiectivelor fundamentale ale învățămîntului românesc, izvorite din documentele Congresului al XI-lea al P.C.R.